

Царинска регулатива

Во јуни 2013 година Владата на Република Македонија донесе **Уредба за изменување на Уредбата за спроведување на Царинскиот закон** („Сл.весник на РМ“ бр. 92/13). Со оваа измена се одложи имплементацијата на одредбите поврзани со ставањето во функција на Новиот компјутеризиран транзитен систем, чија што имплементација сеуште не е завршена. Одложувањето на имплементацијата на овие одредби е до 01.03.2014 година.

Во текот на јуни 2013 година во соработка со Министерството за финансии подготвен е **предлог за изменување и дополнување на Царинскиот закон** со одредби за ослободување од плаќање на увозни давачки за опрема наменета за научно-истражувачка и иновациска дејност и за стоки наменети за реализација на проекти кои се финансирани во рамки на инструментот за претпристапна помош (ИПА).

Во јуни 2013 година министерот за финансии донесе **Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на пополнување на царинската декларација и кодексот на шифри кои се употребуваат** („Сл.весник на РМ“ бр. 83/13). Со овие измени се пропишуваат нови шифри кои што се употребуваат при поднесување на царинска декларација во поедноставена постапка со локално царинење, ослободување од плаќање на увозни давачки за избирачки материјали и надоместоци при увоз на тутунски производи и пакувања од пластични маси.

Заштита на права од интелектуална сопственост

Во мај 2013 година усвоен е **Закон за изменување и дополнувања на Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост**. Со истиот се воведува законска основа за бесплатно отстапување на фалсификувана стока од вид облека и обувки, на семејства чиј вкупен месечен приход не надминува 1,5 просечни месечни плати, како и за санирање на последици од елементарни непогоди. Притоа, потребно е да се обезбеди согласност од носителот на фалсификуваната трговска марка, уверенија од надлежните органи дека стоката е здрава и безбедна, како и да се отстранат обележјата на трговската марка.

Акцизи

Во јуни 2013 година се донесени измени и дополнувања на Законот за акцизите објавен („Сл.весник на РМ“ бр.82/13) со кои се извршени повеќе значајни измени во акцизното работење:

- Променет е начинот на пресметка на акцизите за цигари. Износот на акциза што се наплаќа со овие измени е 9% од малопродажната цена и 1,3 денари по цигара или минимален износ од 1,5 денари по цигара (претходно беше 35% од малопродажната цена и 0,1 денари по цигара) со **истовремено укинување на надоместоците за тутун и тутунски производи кои претходно се плаќаа врз основа на три други закони** во вкупен износ од 0,45 денари по цигара. Предвидено е и континуирано годишно зголемување на акцизата до 2023 година (измените се во сила од 13.07.2013);

- Променет е износот на акциза на пиво и на алкохолни пијалоци. За пиво, износот е зголемен од 3 денари по степен на алкохол по литар на 4 денари по степен на алкохол по литар, додека за алкохолните пијалоци (и меѓупроизводи) од 3 на 3,4 денари по степен на алкохол по литар (Во сила од 13.07.2013);
- Засилени се мерките за контрола на трговијата со нафтени деривати, особено на т.н. „црвена нафта“ со воведување на концепт на регистрирани трговци со минерални масла, додефинирање на прекршочните одредби и воведување на GPRS систем за следење на трговијата со „црвена нафта“;
- Со измена на прекршочните одредби, точно е дефинирано кои прекршоци се предмет на постапка на порамнување и посредување (мандатни казни);
- Извршено е усогласување на тарифните ознаки во Законот за акцизите со законот за царинската тарифа.

Друга регулатива која има влијание врз царинското работење

Во периодот април - јуни 2013 година во врска со царинското работење во Република Македонија донесени се следниве регулативи:

- Одлука за определување највисоки цени на одделни нафтени деривати утврдени согласно Методологијата, („Сл.весник на РМ“ бр.52/13, бр.59/13, бр. 65/13, бр. 74/13, бр. 87/13),
- Одлука за дополнување на Одлуката за начинот и постапката при распределба на стоки во рамките на тарифни квоти („Сл.весник на РМ“ бр. 53/13),
- Правилник за изменување на Правилникот за општи и посебни барања за безбедност на храната за животни („Сл.весник на РМ“ бр. 53/13),
- Наредба за изменување на Наредбата за извршување на ветеринарните мерки и контроли за заштита на јавното здравство од контаминенти или резидуи кои се пренесуваат од животните или производите од животинско потекло во 2013 година („Сл.весник на РМ“ бр. 53/13),
- Закон за изменување и дополнување на Кривичниот законик, („Сл.весник на РМ“ бр. 55/13),
- Решение за изменување на Решението за зголемено ниво на официјални контроли на храна за животни и храна од неживотинско потекло при увоз во Република Македонија, („Сл.весник на РМ“ бр. 56/13),
- Одлука за воведување на рестриктивни мерки согласно Одлуката на Советот 2013/89/ЗНБП од 18.02.2013 година за изменување на Одлуката 2011/101/ЗНБП за рестриктивни мерки против Зимбабве („Сл.весник на РМ“ бр. 57/13),
- Одлука за воведување на рестриктивни мерки согласно Одлуката на Советот 2013/88/ЗНБП од 18.02.2013 година за изменување на Одлуката 2010/800/ЗНБП за рестриктивни мерки против Демократска Народна Република Кореја („Сл.весник на РМ“ бр. 57/13),
- Решение за утврдување на посебни услови за увоз на кикиритки од Гана и Индија, бамја и кари лисја од Индија и семиња од лубеница од Нигерија, („Сл.весник на РМ“ бр. 62/13),
- Решение за изменување на Решението за определување на инспекциски места на граничен премин за увоз на храна од неживотинско потекло, („Сл.весник на РМ“ бр. 68/13),

- Закон за воведување на систем за управување со квалитетот и заедничката рамка за проценка на работењето и давањето на услуги во државната служба („Сл.весник на РМ“ бр. 69/13),
- Закон за изменување и дополнување на Законот за ѓубриња („Сл.весник на РМ“ бр. 69/13),
- Закон за изменување и дополнување на Законот за производи за заштита на растенијата („Сл.весник на РМ“ бр. 69/13),
- Закон за изменување и дополнување на Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија („Сл.весник на РМ“ бр. 69/13),
- Закон за изменување и дополнување на Законот за здравјето на растенијата („Сл.весник на РМ“ бр. 69/13),
- Одлука за воведување на рестриктивни мерки согласно одлуката 2013/124/ЗНБП на Советот од 11.03.2013 година за изменување на одлуката 2011/235/ЗНБП за рестриктивни мерки насочени против одредени лица и субјекти во однос на ситуацијата во Иран, („Сл.весник на РМ“ бр. 70/13),
- Закон за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и НАТО силите на Косово (КФОР) за хеликоптерски операции – медицинска евакуација, Спогодба меѓу Владата на РМ и Владата на Руската федерација за основање и условите за работа на културните центри („Сл.весник на РМ“ бр. 71/13),
- Закон за ратификација на Спогодбата за соработка меѓу Владата на РМ и Владата на Република Србија во контекст на процесот на пристапување кон Европската унија („Сл.весник на РМ“ бр. 71/13),
- Објава од МНР за влегување во сила Спогодбата за взаемна помош и соработка по царински прашања помеѓу Владата на РМ и Владата на Република Азербејџан, („Сл.весник на РМ“ бр. 76/13),
- Закон за иновацииска дејност („Сл.весник на РМ“ бр. 79/13),
- Закон за прибавување и размена на податоци по службена должност („Сл.весник на РМ“ бр. 79/13),
- Правилник за изменување на Правилникот за посебните барања за безбедност на храната за посебна нутритивна употреба („Сл.весник на РМ“ бр. 80/13),
- Правилник за изменување на Правилникот за посебните барања за безбедност на додатоките на исхрана („Сл.весник на РМ“ бр. 80/13),
- Правилник за условите за увоз на семе за вештачко осеменување, ембриони и јајце клетки, листи на трети земји од кои е дозволен нивниот увоз и содржината и формата на ветеринарно – здравствениот сертификат или друг документ што ја придружува пратката („Сл.весник на РМ“ бр. 85/13),
- Правилник за начинот на собирање, обновување и рециклирање на супстанциите што ја осиромашуваат озонската обвивка („Сл.весник на РМ“ бр. 85/13),
- Правилник за супстанциите кои ја осиромашуваат озонската обвивка како и производите кои содржат супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка („Сл.весник на РМ“ бр. 85/13),
- Правилник за формата, содржината и начинот на доставување на извештајот за увезени и/или извезени супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка, како и за производите кои содржат супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка („Сл.весник на РМ“ бр. 85/13),
- Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствена заштита („Сл.весник на РМ“ бр. 87/13),

РЕГУЛАТОРНА РАМКА

- Листа на земјоделски производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во второ полугодие од 2013 година (нула царинска стапка во рамки на квоти) („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на земјоделски производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во второ полугодие од 2013 година („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на риба и рибини производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во второто полугодие од 2013 година (нула царинска стапка во рамките на квоти) („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во второ полугодие од 2013 година (нула царинска стапка во рамки на квоти) („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на царински стапки за производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во второ полугодие од 2013 година (концесија во рамки на квоти) („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на производи со потекло од заедницата за увоз во Република Македонија во второ полугодие од 2013 година по спогодбата за доделување на взаемни трговски повластици за некои вина („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на земјоделски и прехранбени производи со потекло од Република Молдова кои се увезуваат во Република Македонија без плаќање на царина во рамките на годишни квоти во второ полугодие од 2013 година („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на стоки на царински квоти по потекло од Република Турција кои се увезуваат во Република Македонија за второ полугодие од 2013 година („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на стоки на царински квоти по потекло од Украина кои се увезуваат во Република Македонија за второ полугодие од 2013 година („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на тарифни концесии дадени во Република Македонија на Швајцарската конфедерација за второто полугодие од 2013 година („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13),
- Листа на тарифни концесии за земјоделски производи што потекнуваат од Норвешка за за второто полугодие од 2013 година („Сл.весник на РМ“ бр. 91/13).

Усогласување со царинската регулатива на ЕУ

Во мај 2013 година е донесена Уредба за дополнување на Уредбата за применување на регулативите на Комисијата на Европските заедници за распоредување на одредени стоки во комбинираната номенклатура („Сл.весник на РМ“ бр. 67/13). Со Уредбата се усвоени 38 нови регулативи на ЕУ кои се донесени во период од мај 2012 година до декември 2012 година.

Поврзување со царинските информатички системи на ЕУ

Имплементација на Новиот компјутеризиран транзитен систем (НКТС)

Во вториот квартал од 2013 година беше утврден статусот на развој на НКТС, финансиран од фондовите на ИПА 2008 Програмата и план за довршување на проектот. Врз оваа основа, во втората половина на јуни 2013 година започнаа подготвителни активности за инсталирање и натамошно тестирање и развој на НКТС апликацијата.

Пристапување кон интегрираната тарифна околина на ЕУ (ИТЕ)

Во средината на мај 2013 година беше испорачана и започна тестирање на првата верзија од ИТЕ апликацијата (финансиран од фондовите на ИПА 2009 Програмата). Резултатите од тестирањето беа задоволувачки. Во јуни 2013 година е утврдена конечна функционална спецификација за поврзувања помеѓу ИТЕ од една страна и другите системи, како што се CDEPS, ASYCUDA и EXIM.

Развој на административниот капацитет согласно ЕУ стандардите

Инструмент за техничка помош за размена на информации на Европската Комисија - TAIEХ

Во вториот квартал од 2013 година преку Инструментот за предпристапна помош TAIEХ во Царинската управа се одржаа 5 активности и тоа:

- Меѓународна работилница за воведување и имплементација на концептот за овластен економски оператор во земјите членки на CEFTA компатабилен со концептот во земјите на ЕУ;
- Меѓународна работилница за Пан-Еуро-Мед, преференцијални правила на потекло, одржана во Брисел. Целта на работилницата беше забрзување на процесот на ратификација на регионалната Конвенција за Пан-Еуро-Медитерански преференцијални правила на потекло и објаснување на позицијата на Европската унија во процесот на ревизија;
- Регионална работилница на тема „Организиран криминал во областа на интелектуалната сопственост“, одржана во Скопје. На работилницата учествуваа и

- претставници од институциите од државите во регионот, кои се инволвирани во спроведување на правата од интелектуална сопственост (полиција, царина, пазарен инспекторат, јавно обвинителство, институции за контрола на фармацевтски производи) како и заводите за интелектуална сопственост;
- Експертска мисија за подобрување на активностите за обуки, одржана во Скопје. Целта на мисијата беше размена на најдобрите практики во спроведување на стратегијата за обука, анализа на потребите од обука, оценување на обуките и креирање на програми за обука. Вработените во Одделението за обуки, Секторот за управување со човечки ресурси, обучените обучувачи и раководители на царински испостави имаа можност да се запознаат со системите за обуки во царинските администрации на Словенија и Финска;
 - Регионална работилница за имплементација на Пан-еуро-мед Конвенцијата одржана во Скопје. На работилницата учествуваа претставници од земјите членки на СЕФТА, претставник од Секретаријатот на СЕФТА и претставници од Европската Комисија како предавачи. Работилницата беше искористена како можност за размена на искуства и унапредување на соработката помеѓу царинските служби.

СЕФТА¹

Целите на претседавањето на Република Македонија со ЦЕФТА Поткомитетот за царина и правила за потекло вклучуваат обезбедување на целосно придржување на сите Договорни страни на ЦЕФТА кон принципите на слободна трговија воспоставени од ЕУ, СЦО и СТО, олеснување на трговијата во регионот преку промоција како и засилена примена на управувањето со ризик кај царинските служби и другите гранични служби, до најголема можна мера, а со цел да се поедностават царинските и другите трговски постапки како и зајакнување на капацитетот за непречено функционирање на дијагоналната кумулација помеѓу Договорните страни на ЦЕФТА и други области што се од приоритет за царинските органи на ЦЕФТА.

Како претседавач на Подкомитетот за царина и потекло на ЦЕФТА во 2013 година, Царинската управа во април 2013 година организираше регионална работилница за Овластен Економски Оператор (ОЕО) и можностите и начините за создавање на ОЕО ЦЕФТА програма што ќе биде компатибилна со програмата на ОЕО на ЕУ и ќе овозможи олеснување на трговијата. На работилницата присуствуваа претставници од Царинските управи на ЦЕФТА земјите (Република Македонија, Србија, Косово, Албанија, Босна и Херцеговина, Молдова, Хрватска, Црна Гора), Царинските управи на Австрија, Холандија, Велика Британија и Секретаријатот на ЦЕФТА. Во рамките на работилницата учесниците го посетија седиштето на Алкалоид – Скопје и се запознаа со можностите за воведување на ОЕО.

¹ CEFTA – Central European Free Trade Agreement

На 25 април 2013 година во просториите на Царинската управа се одржа првиот состанок на ЦЕФТА Работната група за управување со ризик во царинското работење. Одлуката за основање на работната група беше усвоена минатата година во Тирана, Албанија. На состанокот покрај претставници на царинските администрации на земјите членки на ЦЕФТА и претставници на ЦЕФТА Секретаријатот присуствуваа и експерти од IFC (Меѓународна финансиска корпорација), каде се изготви Предлог работна програма на ЦЕФТА Работната група и се разменија информации и искуства во однос на управувањето со ризици во царинското работење во регионот на ЦЕФТА.

Во јуни 2013 година, во рамки на годишната програма на ЦЕФТА Поткомитетот за царина и правила за потекло со кој претседава Република Македонија, се одржа третиот состанок на експертите за потекло и шестиот состанок на ЦЕФТА Поткомитетот за царина и правила за потекло. Тема на третиот состанок на експертите за потекло (CEFTA Origin Experts Network Meeting) кој е организиран во соработка со TAIEH и со поддршка од DG TAXUD, беше имплементацијата на Регионалната конвенција за Пан-евро медитеранските преференцијални правила за потекло, додека тема на шестиот состанок на Поткомитетот за царина и правила на потекло беше хармонизирање на Протоколот за потекло на ЦЕФТА Договорот и искористување на ЕУ како прв чекор кон понатамошните измени на Договорот ЦЕФТА, Спогодбата за стабилизација и асоцијација како и Договорите за слободна трговија со ЕФТА земјите и Турција. Исто така, во рамките на работата на Поткомитетот се разгледуваа и можноста за мерење и анализа на примената на дијагонална кумулација во регионот.

Во рамките на ЦЕФТА претседателството на Република Македонија на Подкомитетот за царина и потекло на стоки, во првите шест месеци, донесени се следниве документи:

- Работна програма за имплементирање на концептот на Овластен економски оператор (ОЕО) во сите ЦЕФТА земји. Целта на оваа програма е во текот на 2013 година спроведување пилот проект за имплементација на ОЕО во една или две компании во сите земји членки на ЦЕФТА;

- Акционен план за подобра имплементација на критериуми за ризик во сите земји членки, преку размена на најдобри практики. Во рамките на овој акционен план предвидено е воведување на заедничка правна основа за подобра примена на селективноста и заеднички критериуми за ризик;
- Предлог одлука на Мешовитиот комитет на ЦЕФТА за потекло на стоки за менување на Протоколот за стоки и воведување на нов Протокол за стоки со повикување на одредбите и примена на Регионалната конвенција за потекло на стоки. Одлуката треба да биде усвоена на министерскиот состанок на ЦЕФТА во ноември 2013 година, а со новиот Протокол за потекло на стоки и Регионалната конвенција за потекло треба да се обезбеди поголема размена на стоки помеѓу ЦЕФТА земјите и ЕУ со вклучување на ЕФТА земјите во дијагоналната кумулација на потекло на стоки.

Царински упатства (Customs Blueprints) на Европската Комисија

Царинската управа има формирано посебна работна група за следење и предлагање мерки и активности за усогласување со царинските упатства (блупринти) на Европската комисија. Во вториот квартал од 2013 година, во насока на натамошно усогласување со царинските блупринти, беа подготвени измени и дополнувања на Царинскиот закон, измена на правилникот за пополнување на царинската декларација и Уредбата за примена на царинскиот закон, пред сè од аспект на транзитот и усогласување со конвенциите за заеднички транзит. Перманентната промоција на поедноставените царински постапки резултираше со зголемување на корисниците и обемот на локалното цринење и при извоз и при увоз.

Основи

Заклучно со јуни 2013 година во Царинската управа беа вработени **1.146** лице² (21 помалку во однос на 2012 година). Основна причина за намалувањето на бројот на вработени е заминувањето во пензија, како и престанување на работниот однос поради разни други причини. Од вкупниот број вработени, **1.018** лица се со статус на царински службеници согласно Законот за Царинската управа, **12** лица се со статус на државни службеници согласно Законот за државните службеници и **114** лица се со статус на работници согласно

БРОЈ НА ВРАБОТЕНИ ВО ЦАРИНСКА УПРАВА			
Организациона единица	31.12. 2012	31.03. 2013	30.06. 2013
1 Кабинет на генерален директор	7	7	7
2 Одделение за меѓународна соработка	4	5	5
3 Одделение за внатрешна ревизија	4	4	4
4 Одделение за управна постапка	18	18	18
5 Одделение за одлучување по прекршоци	20	20	20
6 Сектор за управување со човечки ресурси	18	18	18
7 Сектор за административни и технички работи	201	187	183
8 Сектор за ИКТ	25	25	25
9 Сектор за сметководство и финансии	42	41	39
10 Сектор за професионална одговорност	15	15	15
11 Сектор за Царински систем	40	41	41
12 Сектор за контрола и истраги	103	102	101
13 Регионална Царинарница Скопје	229	235	235
14 Регионална Царинарница Битола	121	119	117
15 Регионална Царинарница Гевгелија	134	135	136
16 Регионална Царинарница Куманово	131	131	128
17 Регионална Царинарница Штип	55	56	54
Вкупно	1.167	1.159	1.146

Законот за работните односи. Во однос на стручната подготовка, 12 вработени се магистри, 583 се со високо образование, 22 се со вишо образование, 498 се со средно образование и 31 вработени се со образование од понизок степен. Ова значи дека околу 52% од вкупниот број вработени во Царинска управа се со високо образование.

Комитетот за развој на институционалниот и административниот капацитет во периодот април – јуни 2013 година одржа четири состаноци на кои меѓу другото беше образложена согледаната потреба за иницирање на усогласување на Законот за трговија, Законот за безбедност на производи и Законот за лекови, беше дадена насока за редовно информирање околу препораките за распоредување на стока на СЦО и имплементирање на препораките од СЦО кои се однесуваат на делот на задолжителни единечни мерки, заштита на озонската обвивка, спречување на криумчарење на дрога и хемикалии, назначување на организациони единици што ќе бидат задолжени за редовно внесување на објавените прописи во информационите системи користени во секојдневното работење. Дадени се исто препораки да се направи прочистен текст на законите и подзаконските акти што се однесуваат на работата на Царинската управа, да се ревидира и дополни Поимникот на царински термини, да се подготват упатства за резервни постапки во случај на нефункционирање на ИТ системите во кои би се применувале документи во хартија. Во рамки на својата надлежност да го следи спроведувањето на Стратегијата за стручно усовршување во Царинската управа, Комитетот се заложи за промовирање на базата за права на интелектуална сопственост и за обуки за Microsoft Office пакетите, презентирање на резултатите од мерењето на социјалната клима и успешноста на дисциплинските постапки.

² Бројот на вработени во Кабинетот на генералниот директор ги вклучува и директорот на Царинската управа и заменик на директорот на Царинската управа

Вработување

За остварување на политиката за планирање на човечките ресурси од Стратегијата за управување со човечки ресурси 2013 - 2015 во првата половина од 2013 година се донесени План за вработување за 2013 година и Годишен план за соодветна и правична застапеност на заедниците во Царинската управа за 2013 година. За остварување на политиката за привлекување и задржување на вработените е донесено Упатство за постапката за издавање на решенија за утврдување на правото на надоместок за закупнина и Упатство за службени патувања.

Во мај 2013 година е подготвен текст на **Процедура за интерен оглас за пополнување на слободно работно место**, согласно барањата на ИСО стандардите. Во процедурата се предвидени 6 чекори: барање за пополнување на слободно работно место по пат на интерен оглас и постапување по барањето, пријавување на кандидати по објавен интерен оглас, проверка на пристигнати пријави и доставување до комисија, формирање на Комисија за селекција, постапување на Комисија за селекција и нејзино постапување, одлучување по ранг листа и извештај. Со дефинирање на овие чекори, во кои се скратени роковите на постапување на организационите единици и на понаков начин е опишан процесот на спроведување на постапката, се овозможува поефикасно и побрзо завршување на избор на кандидат по спроведената постапка.

Во вториот квартал од 2013 година немаше активности за нови вработувања. Меѓутоа, спроведени се **8** постапки за пополнување на **22** слободни работни места врз основа на интерен оглас. Во првата половина од 2013 година се спроведени **20** постапки за пополнување на **78** работни места врз основа на интерен оглас, од кои **29** за раководни работни места. На интерните огласи се кандидираа **44** вработени. Резултатите покажуваат дека е потребна понатамошна промоција и реформа на системот за пополнувањето на слободни работни места во Царинската управа по пат на интерен оглас.

Обуки и стручно оспособување

За остварување на политиката за професионален развој од Стратегијата за управување со човечки ресурси 2013-2015, во првата половина од 2013 година се донесени Стратегија за Регионалниот тренинг центар на СЦО во Скопје, акционен план за нејзина реализација и Стратегија за обуки и стручно оспособување и усовршување на царинските службеници 2013 – 2015.

За остварување на политиките од Стратегијата за обуки и стручно оспособување и усовршување на царинските службеници 2013 – 2015 година донесен е Годишен план за обуки и стручно оспособување на царинските службеници за 2013 година. Во мај 2013 година беше донесен и **Каталог на обуки за стручно оспособување и усовршување на царинските службеници**, чија цел е унапредување на процесот на планирање на обуките. Врз основа на предвидените и соодветно систематизирани обуки во Каталогот, раководителите ќе можат полесно да ги утврдат потребите од

обуки, кои се дел од Годишниот план за обуки на Царинската управа. Каталогот претставува основа за зголемување на квалитетот на изведувањето на обуките.

Во вториот квартал од 2013 година спроведени се вкупно **99** активности на стручно оспособување на вработените, реализирани со вкупно **1.106** учесници³. Во просек секој учесник има следено обука во траење од **11** часа. Вкупниот број на часови на реализирани обуки во овој период, спореден со бројот на вработени, укажува на тоа дека за еден вработен се обезбедени обуки и стручно оспособување во просечно времетраење од **3,5** часа.

Дел од активностите на стручно оспособување се спроведени согласно Годишниот план за обуки и стручно оспособување. За вториот квартал од 2013 година планирани се 21 настан од вкупно 45 за цела година, а 9 од нив беа реализирани. Притоа, беа реализирани 22 активности (за еден настан може да има повеќе активности) и тоа во следните области: **олеснување и забрзување на трговијата** - 6 активности, **контрола на примената на законите** - 9 активности, **човечки ресурси** - 3 активности, **организација на работа** - 3 активности, **логистичка поддршка** – 1 активност.

Некои обуки беа организирани вон планираните, откако дополнително беа посочени како потреба од организационите единици на Царинската управа, а некои беа спроведени во соработка со други институции и организации, за што се реализирани **77 активности** преку 35 обуки, 9 работилници, 3 семинари, 1 студиска посета во Грузија, 4 конференции, 16 презентации, 5 состаноци, 1 конгрес за борба против фалсификати и пиратерија, 1 тестирање на психолошки тестови, 1 тркалезна маса во Академија за судии и јавни обвинители и 1 јавна расправа за измените на Законот за стечај.

Позначајни обуки одржани во вториот квартал од 2013 година се следните:

- **Обука за спречување и борба против недозволена трговија со дрога и други психотропни супстанции** за едукација и надградување на знаењето на царинските и аеродромските службеници за идентификација и препознавање на дрогите, трендови на криумчарење во авиосообраќајот и можни индикации за криумчарење;
- **Обука за извозна постапка и постапка на локално царинење при извоз** за запознавање на учесниците со прописите кои ја регулираат извозната постапка, како и начините на контрола на издадените одобренија;
- Во соработка со Академијата за судии и јавни обвинители во Скопје одржани се **напредни обуки за новиот Закон за кривична постапка**, како продолжување на циклусот на основните обуки во текот на 2011 и 2012 година;
- **Обука за антикорупција** за запознавање на царинските службеници со Насоката за начинот на постапување на вработените во Царинската управа во случај кога им се дава, ветува или понудува подарок или друга корист и да се влијае на работењето во рамките на службата;
- **Обука за преглед на документи за внатрешна интероперабилност во апликацијата еДМС** за запознавање со можноста за преглед на одредени типови на документи кои се дел од внатрешната операбилност.

³ Од 1.146 вработени 470 вработени биле учесници на овие обуки. Одредени вработени лица биле учесници на повеќе обуки.

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Со ангажман на сопствени обучувачи од редовите на Царинската управа или со поддршка од други институции и организации, во

РЕАЛИЗИРАНИ ОБУКИ ВО 2013 ГОДИНА									
Опис	Q 1				Q 2				Вкупно
	I	II	III	Σ	IV	V	VI	Σ	
Број на активности	16	56	39	111	43	30	26	99	210
Број на учесници	220	437	302	959	387	324	395	1,106	2,065
Просечен бр. часови по учесник	4.0	4.0	9.6	5.9	14.8	14.6	3.5	11.0	8.4
Просечен бр. часови по вработен	1.0	1.5	2.5	1.7	5.0	4.1	1.2	3.5	5.1

првото полугодие на 2013 година е обезбедено учество на вработени на **210** настани, за кои се регистрирани вкупно **2.065** учесници. Во просек секој учесник има следено обука во траење од **8,4** часа. Вкупниот број на часови на реализирани обуки во овој период, спореден со бројот на вработени, укажува на тоа дека за еден вработен се обезбедени обуки и стручно оспособување во просечно времетраење од **3,45** часа. Ова значи дека во првото полугодие од 2013 година секој вработен потрошил вкупно **15,34** часа од работното време за стручно оспособување.

Од воведените современи методи на учење редовно се практикува употреба на системот за **видеокоференциско учење**, кој во вториот квартал од 2013 година беше користен за **7 презентации и 1 состанок**, на кои се презентираа и се расправаа теми за новодонесени интерни акти и тоа: Корисничко упатство за работа на платформата на СЦО за заштитени трговски марки и повреда на правата од интелектуална сопственост, Упатство за примена на царинска тарифа во царинската постапка, Упатство за постапка за работа во апликацијата за националната база за царинска вредност во случаи кога апликацијата е недостапна, Насока за утврдување потреба од обуки и Каталог на обуки, Упатствата за прием на декларација за транзит и прием на декларација за извоз, пред ставање на стоката на увид, Начин на пополнување табела за остварени минимални квантитативни цели за 2013 година, Презентација за системот на оценување на царинските службеници и апликацијата за видеокоференциско учење и Работен состанок за подготовка на планови (финансиски, план за инвестиции, набавки, стратешки план и акционен план). Видеокоференциското учење беше реализирано со вкупно **255 учесници и вкупно времетраење од 11 часа**.

Во рамки на поставените **курсеви за електронско учење**, заклучно со вториот квартал од 2013 година курсот *Единствено одобрение за поедноставени постапки* (во траење од 4 часа) досега го следеле **249** учесници, курсот *Единствен идентификационен број на економските оператори –EORI* (во траење од 30 минути) го следеле **190** учесници, курсот *Контрола на прекурзори* (во траење од 3 часа) го следеле **248** учесници и курсот *Преглед на контејнери* (во траење од 4 часа) го следеле **361** учесници.

Во јуни 2013 година беше спроведен **стручен испит** за нововработените царински службеници, што успешно беше положен од страна на **8** царински службеници со средно образование и **7** царински службеници со високо образование, кои претходно следеа основна обука за царински надлежности.

Во текот на јуни 2013 година Царинската управа на **29** студенти им овозможи да спроведат летна пракса во повеќе царински испостави. Студентите се запознаа со царинските постапки и надлежностите и улогата на Царинската управа.

За остварување на политиката за избор, вработување и воведување во работата, согласно Стратегијата за управување со човечки ресурси, донесена е Програма за волонтирање за 2013 година. Во текот на јуни 2013 година беше спроведена постапка за избор на најуспешни кандидати за волонтирање во Царинската управа во 2013 година. Во постапката беа избрани **8** волонтери кои се распоредени во царинарниците Скопје, Куманово, Штип и Битола. Волонтерите во месеците јули, август и првата половина од месец септември ќе помагаат во извршувањето на работните задачи на царинските службеници.

Интегритет

Во мај 2013 година е подготвен нов текст на **Кодексот на однесување на царинските службеници** со кој се определуваат основните принципи на однесување и работење на царинските службеници, согласно барањата на ИСО стандардите.

Во мај 2013 година е подготвен нов текст на **Правила за ред и дисциплина во Царинската управа**. Новиот текст на Правилата за ред и дисциплина во Царинската управа е изготвен согласно барањата на ИСО стандардите, а додадени се одредби со кои се дополнети основните правила за ред и дисциплина, што се однесуваат на: почитување на обврските од решенијата за формирање на работни тела и комитети, обврските од договорите за стручно оспособување, доставување на веродостојни податоци и докази за користење на правата од работен однос, почитување на обврските за правилна регистрација на работното време, одржување на работните простории уредни, грижата за предметите и за службените документи, должност на вработените да се воздржуваат од дејствија со кои се нарушуваат професионалните и колегијалните односи, должноста на вработените да ја почитуваат наредбата за носење на службена облека и должноста на вработените во комуникација со баратели на услуги од Царинската управа да ги упатат клиентите кај надлежната царинска служба.

Во мај 2013 година е подготвен и текст на **Процедура за дисциплински постапки** согласно барањата на ИСО стандардите. Во процедурата се предвидени 9 чекори: постапување по прием на извештај или писмена информација од извршена контрола, предлог за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност, доставување на предлог, известување за недостатоци, комисија за утврдување на дисциплинска одговорност поради кршење на работниот ред и дисциплина и нејзино постапување, постапување на Комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност поради кршење на работниот ред и дисциплина и нејзино постапување, враќање на предлог на комисија, изготвување на решение и застареност. Преку овие чекори на едноставен начин се опишуваат одредбите од Колективниот договор на Царинската управа кој ја регулира дисциплинската постапка и записите кои се создаваат во текот на водењето на процесот на дисциплинската постапка.

Во вториот квартал од 2013 година се спроведени **28 внатрешни истраги** врз основа на редовни и вонредни контроли и примени информации и поплаки од физички и правни лица. Притоа, во 9 случаи се утврдени основани сомневања дека царинските службеници работеле спротивно на законските одредби, подзаконските акти, упатствата, правилата за ред и дисциплина и Кодексот на однесување на царинските

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

службеници. Во првата половина од 2013 година се спроведени 57 внатрешни истраги, при што во 21 случај се утврдени основани сомневања дека царинските службеници работеле спротивно на законските одредби.

Во вториот квартал од 2013 година се спроведени 24 внатрешни инспекции врз чија основа се констатирани 6 неправилности. Во првата половина од 2013 година се спроведени 39 внатрешни инспекции при што се констатирани 10 неправилности, кои претежно се однесуваат на работењето на царинските испостави во врска со проверка на податоците во декларациите и начинот на пополнување на рубриките во нив, како и проверка на приложените документи кои се потребни за избраната царинска постапка.

БРОЈ НА СПРОВЕДЕНИ ВНАТРЕШНИ ИСТРАГИ ПО ОРГАНИЗАЦИОНИ ДЕЛОВИ						
Организационен дел	2010	2011	2012	2013		
				Q1	Q2	Σ
Централна управа	65	40	41	13	10	23
Царинарница Скопје	18	15	16	9	4	13
Царинарница Куманово	15	10	15	3	3	6
Царинарница Штип	3	8	5	2	2	4
Царинарница Гевгелија	6	8	5	1	5	6
Царинарница Битола	5	12	5	1	4	5
Вкупно	112	93	87	29	28	57

БРОЈ НА СПРОВЕДЕНИ ВНАТРЕШНИ ИНСПЕКЦИИ ПО ОРГАНИЗАЦИОНИ ДЕЛОВИ						
Организационен дел	2010	2011	2012	2013		
				Q1	Q2	Σ
Централна управа	53	3	20	5	14	19
Царинарница Скопје	14	20	11	10	4	14
Царинарница Куманово	5	4	6	0	1	1
Царинарница Штип	3	4	4	0	1	1
Царинарница Гевгелија	10	7	4	0	2	2
Царинарница Битола	1	7	4	0	2	2
Вкупно	86	45	49	15	24	39

Во вториот квартал од 2013 преку отворената царинска телефонска линија (197) беа примени 21 поплаки. Од вкупно поднесените поплаки, во 6 случаи се изготвени извештаи за извршена контрола, а во 2 случаи во тек е утврдување на фактичката состојба. Во првата половина од 2013 година преку телефонскиот број 197 се примени 36 поплаки, врз чија основа во 9 случаи се изготвени извештаи од извршена контрола.

Во вториот квартал на 2013 година од страна на царинските службеници се поднесени 16 анкетни листови и 25 изјави за промена на имотната состојба. Доставена е една изјава за судир на интереси. Кумулативно во првата половина од 2013 година од страна на царинските службеници се поднесени 56 анкетни листови, 49 изјави за промена на имотната состојба и 7 изјави за судир на интереси.

Во вториот квартал од 2013 година се донесени 5 писмени опомени поради несовесно и нестручно вршење на работите од работното место. Во овој квартал се донесени 6 решенија за отказ на договорот за вработување за царински службеници (13 во текот на првото полугодие од 2013 година), од кои 5 се изречени поради непочитување на работното време (евидентирање на работно време од друг царински службеник, неоправдани отсуства од три последователни работни дена, самоволно напуштање на работно место и самоволно продолжување на времето за пауза) и еден отаз поради непочитување на царинските постапка (пуштање во промет на стока во слободен промет без соодветна царинска контрола). Донесени се и 4 решенија за парични казни

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

како дисциплинска казна (8 во првото полугодие од 2013 година), од кои **три** се поради непочитување на царинските постапки, упатставата, прифаќање на декларација без да се изврши увид на стоката, не присуство на лентата за извоз на граничен премин,) и **една** поради неправилно водење на магацинот при што е констатирано дека стоката не

се наоѓа во истиот. Во овој квартал се изречени и **11** решенија за намалување на платата за 15% поради неостварени просечни односно очекувани резултати од работата (**27** во првото полугодие од 2013 година). Во истиот период, Царинската управа поднесе една кривична пријава против еден царински службеник за употреба на исправа со невистинита содржина.

ДОНЕСЕНИ ДИСЦИПЛИНСКИ И ДРУГИ МЕРКИ						
Видови на мерки	2010	2011	2012	2013		
				Q1	Q2	Σ
Опомени	1	4	9		5	5
Намалување на платата	85	64	73	16	11	27
Парична казна	13	17	41	4	4	8
Раскинување на работен однос	10	5	14	7	6	13
Кривична пријава-вработени	11	5	3		1	1
Отстранување од работно место	1	5	3	1	0	1
Вкупно	121	100	143	28	27	55

Мерење на успешноста

Во првото полугодие од 2013 година се извршени 9 внатрешни ревизии во Царинската управа. Врз основа на извршените ревизии утврдени се 37 наоди и до надлежните организациони единици се предложени 38 препораки за подобрување на работењето. Од вкупно 38 дадени препораки, од страна на ревидираните субјекти реализирани се 28 препораки, а во тек на реализација се 10 препораки.

Наградување и унапредување

За најдобра гранична царинска испостава во вториот квартал 2013 година е избрана Царинската испостава Табановце- автопат (Царинарница Куманово), која беше најдобра гранична царинска испостава и во првиот квартал 2013, а за најдобра внатрешната царинска испостава која врши стоково царинење е избрана Царинската испостава Гевгелија - Царинарница Гевгелија (во првиот квартал 2013 година за најдобра внатрешна царинска испостава беше избрана Царинската испостава Скопје 2 - Царинарница Скопје).

Во вториот квартал 2013 година во Царинската управа се извршени се 25 унапредувања. Во Централна управа унапредени се 3 царински службеници на работно место **началник на одделение** и 1 царински службеник на работно место **советник**. Во царинаринците се унапредени 3 царински службеници на работно место шеф на царинска испостава, 1 царински службеник на работно место шеф на служба за надзор на иматели на одобрености, 10 царински службеници на работно место водач на смена, 3 царински службеници на работно место виш цариник - контролор и 4 царински службеници на работно место советник за царински надзор во служба за надзор.

Административни постапки

Посветеноста на Царинската управа за законско и процедурално, оптимално спроведување на административните постапки и дополнително реформирање и унапредување на воспоставениот систем продолжи и во 2013 година.

Комитетот за управување со животен циклус на апликации и ИКТ системи (КУЖЦА) е формиран согласно Упатството за управување со животен циклус на апликации и ИКТ системи и неговата главна улога е постигнување на ефикасно и ефективно управување со животниот циклус на апликациите и ИКТ системите. Во текот на вториот квартал на 2013 година се одржаа 7 состаноци на Комитетот на кои се разгледаа информациите за статусот на имплементација на најважните ИТ проекти во Царинската управа, тековните проблеми кај другите апликации и статусот на реализација на задолженијата од претходните состаноци. На состаноците се донесоа 55 задолженија, а реализацијата на овие задолженија се одвива во континуитет. До Комитетот во текот на овој квартал е поднесен еден Предлог проектен документ (ППД) кој се однесува на Системот за одложено плаќање модул гаранции.

Во текот на вториот квартал на 2013 година **Електронскиот систем за управување со документи (ЕДМС)** беше користен од страна на 1.144 корисници при што се остварени 68.406 пристапи до системот и се креирани 18.402 нови предмети. **Во првото полугодие од 2013 година, во ЕДМС се остварени над 143 илјади пристапи и се креирани над 35 илјади нови предмети.**

Безбедност и комуникација

Видеоконференцискиот систем на Царинската управа е можност за видеоконференциско присуство на функционерите на органите на државна управа на седниците на Комисијата за економски систем и на седниците на Владата на Република Македонија. Во системот се **вклучени 200 корисници од органите на државната управа, кои во текот на вториот квартал на 2013 година реализираа 482 видеоконференциски присуства** на седниците на Комисијата за економски систем и на Владата на Република Македонија **(над 1.300 видеоконференциски врски во текот на првото полугодие од 2013 година)**. Во рамки на Царинската управа во системот се вклучени 50 корисници кои во текот на овој период остварија 911 видеоконференциски повици (над 1.600 повици во текот на 2013 година).

ИКТ поддршка

На крајот на вториот квартал на 2013 година во Царинската управа во функција беа 43 апликации, поддржани со масовна хардверска и комуникациска опрема. Нивното користење е уредено со упатства, прирачници и стандардни оперативни процедури.

За секоја апликација се назначени функционални проект менаџери и ИКТ инженери одговорни за техничка поддршка. **Просечната достапност на ИКТ системите и апликациите изнесуваше 99,03%.**

НАДЛЕЖНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИЈА

КОРИСТЕЊЕ НА СОФТВЕРСКИ АПЛИКАЦИИ ВО 2013						
Назив на апликацијата		Q 1		Q 2		Вкупно бр.на пристап
		Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	
1	ASYCUDA - Систем за обработка на царински декларации	2,192	600,531	2,573	606,735	1,207,266
2	EXIM - Електронски систем за издавање на увозни и извозни дозволи	3,842	17,060	4,132	19,277	36,337
3	EXIM - Електронски систем за тарифни квоти	3,842	900	4,132	987	1,887
4	EXIM - Електронски систем за транзитни дозволи	662	14,750	667	18,829	33,579
5	ЕДМС - Електронски систем за управување со документи	1,150	74,851	1,144	68,406	143,257
6	ПЕК - Портал за електронска комуникација со надворешни корисници	362	4,203	371	5,277	9,480
7	Интернет портал на Царинска управа	13,178	400,687	12,626	428,441	829,128
8	Интранет портал на Царинска управа	1,150	32,520	1,144	31,281	63,801
9	LUCA - Систем за управување со човечки ресурси и евиденција на финансиско и материјално работење	117	17,055	106	16,279	33,334
10	Систем за евиденција на дисциплински мерки	22	11	22	19	30
11	Национална база за царинска вредност	1,150	206	1,144	266	472
12	Царински форум	1,150	72	1,144	91	163
13	Разузнавачка база на податоци	37	88	37	171	259
14	Разузнавачка база за евидентирање на предмети	10	278	10	243	521
15	TRACKER - Систем за евиденција на управувањето на стоки со двојна намена	11	1	12	2	3
16	ANPR- Следење на регистарски таблички	30	329,027	30	430,859	759,886
17	Систем за евиденција на кривични пријави	8	22	8	24	46
18	Систем за евиденција на заплени	11	121	11	181	302
19	CASE DB - База за менаџирање на податоци	20	220	51	184	404
20	Девизни контролниции	437	125	442	357	482
21	СЕМС- Систем за електронска размена на пораки во југоисточна европа	203	288	207	357	645
22	Систем за наплата	696	60,802	674	63,382	124,184
23	E- Lohn Систем за Размена на податоци со иматели на одобренја	228	3,153	248	6,547	9,700
24	Систем за следење на возила со GPS	36	76	36	126	202
25	Посебна евиденција за потребите на Одделение за разузнавање	12	532	12	517	1,049
26	Евиденција за прием на странки	18	386	18	403	789
27	Хелп деск	5	962	5	1,373	2,335
28	Евиденција на работно време	1,150	187,009	1,144	194,771	381,780
29	E-Learning	466	15	552	628	643
30	Систем за евиденција на одложена наплата на царински долг - модул за одобренја	927	82	939	163	245
31	Систем за евиденција на одложена наплата на царински долг - модул за гаранции	12	467	12	440	907
32	SEED 2 - Систем за размена на електронски податоци со соседни држави	129	42,795	135	52,174	94,969
33	СИМ - Систем за информирање на менаџментот	681	12,259	695	12,553	24,812
34	СИМ- модул за електронско издавање на ТИР сертификати	681	416	695	311	727
35	СИМ- модул анализа на ризик и резултати од извршени контроли	681	10,137	695	11,291	21,428
36	СИМ- модул обем на работа	681	2,396	695	2,528	4,924
37	СИМ- РААВИО	7	52,708	8	82,362	135,070
38	СИМ- модул за акцизи	681	1,495	695	1,654	3,149
39	ЕДДА - електронски дневник на дневни активности	681	2,292	695	2,832	5,124
40	ЦЛО - Централна листа на осомничени	681	86	695	90	176
41	СИМ- модул надзор на пазарот	681	71	695	86	157
42	БОРДЕР - Електронски контролник за затворање на царински постапки	937	157,980	939	169,496	327,476
43	Систем за таргетирање на различни и профили и стоп листи	937	581	939	738	1,319

Во април 2013 година, заврши постапката за сертифицирање на функционалноста на **МАКЦИС – Информациски систем на Царинската управа на Република Македонија** наменет за обработка на царински декларации. Во мај 2013 година на Царинската управа официјално и беше врачен **Сертификатот за функционалност на царинскиот информациски систем МАКЦИС**. Врз основа на Законот за електронско управување, Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА) го издава овој сертификат за информациските системи кои ги користат органите при комуникација и размена на податоци и документи по електронски пат.

Дел од МАКЦИС е системот АСИКУДА, кој е наменет за процесирање на царински декларации и е во функција од 1997 година. **Бројот на корисници на крајот на вториот квартал на 2013 година изнесува над 2.570 и истите оствариле над 606 илјади пристапи до системот.**

По завршувањето на постапката за сертифицирање на информацискиот систем МАКЦИС, на почетокот на јуни 2013 година Царинската управа е регистрирана како орган корисник на единствената околина. Согласно Законот за електронско управување и подзаконските акти, секој орган што разменува податоци во електронска форма, треба да биде регистриран во единствената околина.

Управување со финансиски и нефинансиски ресурси

Во вториот квартал од 2013 година спроведени се следните активности:

- Врз основа на Законот за буџетите доставен е **финансиски план за користење на одобрените средства за втор квартал за 2013 година** за сите сметки на Царинската управа;
- Донесено е **Упатство за начинот и постапката на евидентирање на отсуство на вработените во Царинската управа во случај на болест или повреда**, во кое конкретно се дефинира начинот на пријавување и евидентирање на отсуство од работа, со цел унифицирање на постапката, правилна евиденција на отсуствата како и овозможување на ефективно управување со редовноста;
- Во рамки на проектот за имплементација на ISO 9001:2008 во Царинска управа изработени се **процедурите за Секторот за сметководство и финансии** и тоа:
 - Процес на подготовка и извршување на финансиски план, план за инвестиции и план на јавни набавки;
 - Процес на постапување со финансиски документи;
 - Процес за управување со инструменти за обезбедување на царински долг;
 - Процес на наплата на приходи и постапување по решенија и
 - Процесот на постапување со одземена и отстапена стока е во тек на изработка;
- Во рамки на законски утврдениот рок изготвен е Годишен извештај за воспоставувањето на системот на финансиско управување и контрола за 2012 година;
- Донесено е **Упатството за евиденција на работното време во Царинската управа** во чии рамки се дефинирани максимално дозволените часови на работа во категориите турнус и ноќна работа, а воедно утврдена е и можноста за користење на слободни денови наместо исплата на надоместок за реализираните часови на ноќна работа, работа во турнус, работа во празник и прекувремена работа;

НАДЛЕЖНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИЈА

- Согласно Упатството за подготвување и извршување на финансискиот план, планот за инвестиции и планот за набавки на Царинската управа спроведени се активности за изготвување на предлог буџетското барање на Царинската управа за 2014 година, односно доставени се обрасци (од Образец О-1 до Образец О-10), пополнети на начин утврден со Упатството одделно за секоја организациона единица со цел нивно пополнување односно искажување на реално потребните средства за тековното работење и реализирање на планираните проекти. Воедно, доставени се урнек – Стратешки план на Царинската управа 2014-2016 година – наративен дел и урнек – План за спороведување на Стратешкиот план 2014-2016 година кој треба да биде пополнет одделно за секоја организациона единица.

Согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, а со цел унапредување на процесот на финансиското управување и контрола изработена е мапа на 11 процеси со соодветните матрици за оценка на ризиците кои го покриваат работењето на финансиските организациони единици во Царинската управа и тоа:

- Изготвување на предлог буџетот на Царинската управа и решение за внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет;
- Изготвување на месечна пресметка и исплата на плата;
- Постапка на евидентирање на отсуство на вработените во Царинската управа во случај на болест или повреда;
- Постапување со финансиски документи;
- Наплата на приходи и постапување со решенија за царински долг;
- Прифаќање, евидентирање, впаричувањето и враќањето на инструментите за обезбедување на царински долг;
- Набавка на стоки/услуги/работи со проценета вредност до 5.000 евра во денарска противвредност без вклучен ДДВ;
- Набавка на стоки / услуги со проценета вредност до 20.000 евра во денарска противвредност, а на работи до 50.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ;
- Набавка на стоки / услуги со проценета вредност од 20.000 до 130.000 евра во денарска противвредност, а на работи од 50.000 до 4.000.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ – ОГРАНИЧЕНА ПОСТАПКА;
- Набавка на стоки / услуги со проценета вредност до 130.000 евра во денарска противвредност, а на работи до 4.000.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ;
- Набавка на стоки / услуги со проценета вредност над 130.000 евра во денарска противвредност, а на работи над 4.000.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ.

Воедно, во вториот квартал на 2013 година се одржа редовниот квартален состанок на Комисијата за управување со средства и обврските на Царинската управа (КУСО) на кој детално се разгледа актуелната состојба и динамиката на движењето на: наплатените приходи на Царинската управа, реализацијата на финансискиот план, планот за инвестиции и планот за јавни набавки како и состојбата со предметите во прекршочна, управна постапка и состојбата со одземената и отстапена стока.

Врз основа на утврдената фактичка состојба, а со цел надминување на идентификуваните проблеми во тековното работење, КУСО донесе повеќе заклучоци

НАДЛЕЖНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИЈА

и тоа во насока на рационализација на трошењето од страна на сите организациони единици на Царинската управа, односно реално и прецизно оценување на потребата за секое трошење од аспект на приоритетност на истото, создавање на заштеди на средства и нивно користење за реализација на клучни проектни активности. Согласно Упатството за подготвување и извршување на финансискиот план, планот за инвестиции и планот за набавки на Царинската управа, **КУСО на одржаниот состанок како едена од клучните точки го разгледа предлог Буџетското барање на Царинската управа за 2014 година**, даде свој придонес во насока на утврдување на приоритетните проекти за 2014 година и истиот го достави до Колегиумот на усвојување.

Во вториот квартал на 2013 година се одржаа 3 состаноци на **Комитетот за поедноставување и забрзување на царинските постапки** од кои произлегоа следните поважни активности:

- Иницирана е измена на Правилникот за задолжителни податоци кои треба да ги содржи евиденцијата, со цел олеснување на работењето на операторите во ТИРЗ поврзани со евиденцијата на влез и излез на домашната стока;
- Иницирано е донесување на Упатство за поедноставување и намалување во работењето со документи во хартија што се поднесуваат во царинските постапки.

Поедноставување на царинските и акцизните постапки

Во вториот квартал од 2013 година Царинската управа продолжи со анализи и подготовка на мерки за понатамошно поедноставување на царинските постапки. Покрај другите активности, во завршна фаза на подготовка беа следните документи:

- **Упатство за користење на царински документи со важност во сите организациони единици на Царинската управа.** Ова упатство треба да обезбеди документите кои се наменети за повеќекратна употреба и примена во една или повеќе организациони единици на Царинската управа, да бидат достапни на сите царински испостави преку електронскиот систем за управување со документи на Царинската управа (ЕДМС) и декларантот да нема обврска за приложување на хартиена копија од овие документи кон царинската декларација за ставање на стока во царинска постапка или при остварување на некое право или поволност во таа постапка;
- **Упатство за примена на територијалните услови согласно спогодбите/договорите за слободна трговија.** Упатството ќе обезбеди примена на правилата за преференцијално потекло на стоката во Република Македонија и доколку стоката ја напушта и се враќа на територијата на Република Македонија за доработка и преработка, пред да биде дефинитивно извезена како стока со преференцијално потекло од Република Македонија;
- **Упатство за уништување на стока,** со кое се уредува начинот и постапката за физичко уништување царинска стока, како и потполно денатурирање кога станува збор за алкохол.
- **Упатство за начинот на вршење контрола кај застапниците во царинските постапки,** кое треба да обезбеди перманентна и еднообразна контрола на имателите на одобренија и лиценци за застапување во царинските постапки, како од аспект на работата, така и од аспект на исполнетоста на условите.

Е_ Царина

Нов софтвер за обработка на царински декларации

Во вториот квартал од 2013 година продолжија активностите за развој на новиот Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи (**СОЦДАД**), започнат во мај 2012 година. Во овој период од страна на изведувачот се испорачани системски кориснички барања, бизнис процесите и софтверските спецификации. Исто така, изведувачот достави документација со тест случаи и кориснички упатства за модулот за менаџирање на корисници. Експерти пристапија

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

кон инсталирање и подготовка на хардверската платформа наменета за системот и истата е потребно да се подготви со цел реализирање на активностите за тестирање на испораките од фаза 1, односно усогласување на стратегијата и спецификациите за тестирање. За потребите на развој на новиот СОЦДАД усогласени се ставовите околу поврзувањето на овој систем со Системот за интегрирана тарифна околина (ITE) кој се развива во рамки на проектот ИПА 2009 и е потпишан протокол за интеграција. Во тек се состаноци со претставници од владините институции со цел дефинирање на сетовите податоци кои е потребно да се разменуваат помеѓу системите во рамките на проектот за интероперабилност.

EXIM

Во вториот квартал на 2013 година завршија активностите од четвртата фаза за унапредување на EXIM⁴, во рамките на која, во делот на апликативното унапредување на системот, се изработени:

- нови функционалности во прегледите од модулот за транспортни дозволи, сумарните извештаи и администраторски модул на Царинската управа,
- извршено е мапирање на полето „Трговски опис“, овозможен е приказ на податоците од полето „Опис на тарифна ознака“ во формите на дозволите и приказ на овие податоци во соодветните прегледи,
- креирани се нови алатки за преземање, приказ и понатамошна обработка на податоците од страна на корисниците од органите,
- извршено е унапредување на алатката за креирање на формите за печатење на дозволите,
- воведени се дополнителни контроли во модулот за тарифни квоти и извршени се соодветните прилагодувања на дозволите и нивната обработка, согласно тековните измени на прописите и
- извршено е унапредување на апликацијата, заради овозможување на соодветна примена на одредбите од новиот Закон за архивски материјал за користење на електронскиот документарен материјал кој се обработува преку системот, од страна на органите корисници и економските оператори.

Зголемена е транспарентноста на работата на EXIM на начин што органите корисници на своите официјални веб страници започнаа со објавување на содржини наменети за економските оператори - корисници на EXIM, со што на истите им е овозможено преку единствена точка, на унифициран начин да можат да пристапат до потребните информации за спроведување на постапката за добивање на дозволите. Истовремено, воспоставен е концепт на следење на обемот на издадени дозволи и просечното време на издавање на дозволите од страна на органите корисници, преку редовно објавување на квартални извештаи на EXIM страниците од страна на органите и на веб страницата на Царинската управа.

⁴ Електронскиот систем за издавање увозни и извозни дозволи и тарифни квоти - EXIM е достапен на Web страницата на Царинската управа од ноември 2008 година и оттогаш наваму масовно се користи од економските оператори (работата на EXIM е уредена со повеќе интерни акти на Царинската управа, како и со Уредба донесена од страна на Владата на Република Македонија).

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

БРОЈ НА УВОЗНИ И ИЗВОЗНИ ДОЗВОЛИ ИЗДАДЕНИ ПРЕКУ EXIM				
Име на дозволата	2012	2013		
		Q 1	Q 2	Вкупно
Одобрение за увоз на ветеринарно медицински препарати	145	41	43	84
Документ за ветеринарна проверка на продукти за исхрана на животни при увоз	432	122	165	287
Ветеринарен влезен документ за живи животни	609	115	136	251
Ветеринарен влезен документ за производи од животинско потекло	12.893	2.891	3.253	6.144
Согласност пратката со храна, производи и материјали кои доаѓаат во контакт со храната да влезе на територијата на РМ	27.375	6.157	7.566	13.723
Одобрение за пренесување (трансфер) на оружје и муниција при увоз	106	24	42	66
Дозвола за извоз на прекурзори	164	29	41	70
Дозвола за извоз на опојни дроги и психотропни супстанции	524	120	127	247
Дозвола за увоз на прекурсори	220	64	51	115
Одобрение за увоз на лекови	3.226	895	868	1.763
Одобрение за увоз на медицински помагала	3.717	1.035	1.049	2.084
Одобрение за увоз на опасни и други видови на хемикалии	1.146	353	300	653
Дозвола за увоз на опојни дроги и психотропни супстанции	143	44	40	84
Дозвола за транспорт/транзит на опасни материи	907	293	291	584
Согласност за царинење на предмети за општа употреба	8.237	1.884	2.188	4.072
Потврда за извршен органолептички преглед и земени мостри	9.464	2.919	2.294	5.213
Одобрение за увоз на производи за заштита на растенијата	140	100	85	185
Уверение за извоз и изнесување на незащитени културни добра	266	127	140	267
Други дозволи	1.753	417	598	1.015
Вкупно:	71.467	17.630	19.277	36.907

Најголем број од издадените дозволи се однесуваат на увоз на прехранбени производи (13,7 илјади), ветеринарни документи (6,1 илјади), потврди за органолептички преглед (5,2 илјади), согласности за царинење на стока за општа употреба (4, илјади) и лекови и медицински помагала (3,8 илјади).

На крајот од вториот квартал од 2013 година, во EXIM беа **регистрирани 4.132 економски оператори** – корисници на системот, кои преку 13 (од 16 регистрирани) државни органи, во EXIM можеа да аплицираат за

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА РАБОТА НА EXIM				
Опис	2012	2013		
		Q 1	Q 2	Вкупно
Број на инволвиран државни институции	16	16	16	16
Број на дозволи кои може да се добијат	62	62	60	60
Број на економски оператори корисници	3,540	3,847	4,132	4,132
Издадени увозни, извозни и транзитни дозволи	71,467	17,630	19,277	36,907
Поднесени барања за тарифни квоти	4,091	927	987	1,914
Просечно време за добивање на дозвола	1,5 часа	2,4 часа	2 часа	2,2 часа

60 различни видови увозни, извозни и транзитни дозволи и тарифни квоти. Во текот на вториот квартал од 2013 преку EXIM се издадени **19.277 дозволи, односно 36.907 дозволи за цело второ полугодие од 2013 година. Просечното време за добивање на овие дозволи во текот на вториот квартал изнесуваше околу 2,2 часа.**⁵

⁵ Просечно време на издавање на дозволите се пресметува месечно како просек од времето за издавање на десет дозволи со обем поголем од 90% од вкупниот број на издадени дозволи во тековниот месец.

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Електронско управување со царински постапки со економски ефект E-Lohn

E-Lohn овозможува електронско аплицирање и добивање одобренија за сите видови на постапки со економски ефект и следење на раздолжувањето на постапката на увоз за облагородување преку размена на електронски пораки помеѓу имателите на одобренија и надзорниот царински орган. Со овој систем се овозможуваат следните придобивки за економските оператори: поднесување на документите

КОРИСТЕЊЕ НА СИСТЕМОТ E-LOHN				
Опис	2012	2013		
		Q 1	Q 2	Вкупно
Број на корисници	197	228	248	248
Одобрени барања	60	343	837	1.180
Одобрение за увоз за облагородување	4	93	26	119
Одобрение за извоз за облагородување	0	2	2	4
Одобрение за привремен увоз	1	0	0	0
Одобрение за царинско складирање	1	6	2	8
Преработка под царинска контрола	1	1	0	1
Поедноставен привремен увоз	16	130	668	798
Поедноставен увоз за облагородување	13	10	11	21
Поедноставен извоз за облагородување	24	101	128	229
Разменети пораки преку системот	575	2.428	3.876	6.304
Раздолжување редовен извоз	246	1.320	2.335	3.655
Раздолжување конечно царинење	27	47	58	105
Раздолжување повторен извоз	46	190	267	457
Раздолжување - уништување	36	86	252	338
Нормативи	133	320	267	587
Раздолжување увоз за облагородување	87	465	697	1.162

во електронска форма, со што се остварува максимална заштеда во време и средства; автоматизирана контрола и проверка на поднесените документи; забрзување на постапката за обработка на поднесени документи; целосна транспарентност на постапката бидејќи во секој момент се има увид во која фаза е документот и автоматска споредба на податоците од поднесените документи со податоците во системот за обработка на царински декларации.

Во текот на вториот квартал од 2013 година користењето на системот продолжи да се интензивира. На крајот на јуни 2013 година во E-Lohn беа **вклучени 248 корисници**, што е за 51 повеќе во однос на 2012 година. Во текот на првата половина од 2013 година економските оператори преку E-Lohn до Царинската управа **поднесоа 1.180 барања**, од кои најголем број се однесуваа на поедноставен увоз за облагородување (798), поедноставен извоз за облагородување (229) и одобренија за увоз за облагородување (119⁶). Во овој период економските оператори започнаа масовно да го користат E-Lohn за разменување пораки со Царинската управа за раздолжување на повеќе видови царински постапки. За 6 месеци од 2013 година се **разменети 6.304 пораки**, пред сè за раздолжување на редовен увоз (3.655 пораки) и раздолжување увоз за облагородување (1.162 пораки). Царинската управа продолжи со промовирање на E-Lohn и со цел да ја тестира стабилноста на системот како основа за целосно заменување на хартиеното работење.

Портал за електронска комуникација (ПЕК)

Во рамки на Интегрираниот информативен систем на Царинската управа, на интернет страницата на Царинската управа е поставен Портал за електронска комуникација – ПЕК, преку кој **надворешните корисници можат да пребаруваат**

⁶ Податокот се однесува на нови одобренија и на измени и дополнувања на претходно издадени одобренија

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

над 70 стандардни, електронски контролирани барања, кои во Царинската управа електронски се архивираат, процесираат и враќаат до барателите. Преку ПЕК корисниците добиваат достапност на услугите на Царинската управа 24/7, заштеда на време и трошоци поради електронско поднесување и преземање на документацијата и намалување на времето потребно за добивање одговор на барањата.

КОРИСТЕЊЕ НА ПЕК				
Опис	2012	2013		
		Q1	Q2	Σ
Број на корисници	351	362	371	371
Примени барања	19,736	5,121	6,734	11,855
Барање за ослободување од плаќање на увозни давачки	6,738	1,216	1,671	2,887
Општо барање	5,342	1,333	1,418	2,751
Барање за поедноставена постапка при извоз	1,378	537	580	1,117
Барање за продолжување на рок	1,077	175	241	416
Барање за поедноставена постапка при увоз	874	176	319	495
Барање за уништување на стока	362	154	68	222
Барање за непотполна декларација	57	509	1,372	1,881
Останати барања	3,908	1,021	1,065	2,086
Одобрени барања	11,430	2,310	2,411	4,721
Барање за ослободување од плаќање на увозни давачки	4,806	821	822	1,643
Општо барање	1,841	379	473	852
Барање за поедноставена постапка при извоз	1,212	485	525	1,010
Барање за продолжување на рок	671	119	75	194
Барање за поедноставена постапка при увоз	766	138	155	293
Барање за уништување на стока	260	24	34	58
Барање за непотполна декларација	28	7	3	10
Останати барања	1,846	337	324	661

Најчести електронски барања преку ПЕК се: Барање за ослободување од плаќање на увозни давачки, Барање за поедноставена постапка при извоз, Барање за продолжување на рок, Барање за поедноставена постапка при увоз, Барање за уништување на стока, Барање за непотполна декларација. На крајот на вториот квартал 2013 година во ПЕК беа регистрирани 371 надворешни корисници. Надворешните корисници преку ПЕК до Царинската управа доставија околу 12 илјади барања од кои скоро 5 илјади беа одобрени. Најголем дел од издадените барања се однесуваат на ослободување од плаќање на увозни давачки (1.643), по кое следат поедноставените постапки при извоз (1.010).

Интероперабилност

Во периодот јануари - јуни 2013 година Системот за интероперабилност беше користен од страна на 93 корисници од повеќе организациони единици на Царинската управа. Најмногу се преземаат податоци од базата на Централниот регистар за проверка на деловните субјекти кои поднесуваат барања во Царинската управа по разни основи. Во овој период извршени се 5.973 пребарувања во системот.

Обем на извршени работи

Царински и акцизни одобренија и лиценци⁷

Застапување во царински постапки

На крајот на јуни 2013 година 330 економски оператори имаа одобрение за вршење работи на застапување во царински постапки, што е за 2 повеќе во однос на крајот

⁷ Податоците во табелата „Состојба на царински акцизни одобренија“ на наредната страна се однесуваат на важечки одобрени на крајот на периодот, освен „Одобренија за еднократна употреба кои претставуваа вкупно издадени одобренија во периодот (година, квартал или месец).

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

на 2012 година, додека бројот на **физички лица - иматели на лиценци за вршење работи на застапување во царински постапки** изнесуваше 1.071, што е за 36 повеќе во однос на крајот на 2012 година и 158 повеќе во однос на крајот на 2011 година.

Царински постапки со економски ефект.

Најзастепен вид на економски ефект е увозот за облагородување, по што следи извозот за облагородување и царинско складирање. Имателите на ваков вид на одобренија во најголем процент припаѓаат на текстилната индустрија, по што следат иматели од областа на чевларската индустрија и металургијата. На крајот на јуни 2013 година **181 компании имаа одобрение за увоз за облагородување**, што значи без промени во однос на крајот на 2012 година. На крајот на јуни 2013 година **15 компании поседуваа одобрение за извоз за облагородување**, што според Царинската управа е на незадоволително ниво. Истовремено, 75 компании поседуваа одобрение за акцизно складирање, од кои, дури **52** на територијата на Царинарница Скопје.

СОСТОЈБА НА ИЗДАДЕНИ ЦАРИНСКИ И АКЦИЗНИ ОДОБРЕНИЈА				
Вид на одобрение	2011	2012	Q I 2013	Q II 2013
Одобрение за царинско застапување	320	328	328	330
Лиценца за царинско застапување	913	1.035	1.043	1.071
Царински постапки со економски ефект	5.724	5.969	1.709	1.469
Одобрение за увоз за облагородување	219	182	179	181
Одобрение за извоз за облагородување	12	14	12	15
Одобрение за царинско складирање	77	77	76	75
Ореработка под царинска контрола	1	1	1	1
Други видови одобренија	5.415	5.695	1.441	1.197
Поедноставени царински постапки	183	259	245	249
Одобрение за локално царинење при увоз	45	68	69	72
Одобрение за локално царинење при извоз	55	79	73	74
Одобрение за поедноставено декларирање	2	3	2	1
Одобрение за овластен примач во транзит	52	76	73	74
Одобрение за овластен испраќач	29	33	28	28
Задолжителна тарифна информација	405	419	469	446
Одобрение за одобрен извозник	57	77	79	83
Одобрение за одложено плаќање на долг		108	110	140
Акцизи	388	395	393	392
Акцизни дозволи	95	83	84	82
Одобренија за акцизно повластено користење	293	312	309	310
Вкупно	7.990	8.590	4.376	4.180

Покрај претходно наведените одобренија за царински постапки со економски ефект кои имаат повеќекратна употреба, Царинската управа издава и одобренија за царински постапки со економски ефект за еднократна употреба. Во првата половина од 2013 година се издадени 2.638 одобренија од овој вид од кои, 59 барања за поедноставено одобрение за увоз за облагородување, 15 одобренија за простории за повеќекратно привремено чување, 20 одобренија за крајна употреба, 2.152 одобренија за привремен увоз со целосно ослободување, 61 одобрение за привремен увоз со делумно ослободување и 331 одобрение за привремен извоз заради поправка.

ИЗДАДЕНИ ОДОБРЕНИЈА ЗА ЦАРИНСКИ ПОСТАПКИ СО ЕКОНОМСКИ ЕФЕКТ ЗА ЕДНОКРАТЕНА УПОТРЕБА				
Вид на одобрение	2011	2012	2013	
			Q 1	Q 2
Поедноставено одобрение за УО	73	136	31	28
Одобрение ППЧ	14	17	7	8
Одобрение за крајна употреба	8	10	3	17
ПУ целосно ослободување	4.516	4.792	1.214	938
ПУ делумно ослободување	221	156	17	44
ИО поправка	583	584	169	162
Вкупно	5.415	5.695	1.441	1.197

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Поедноставени царински постапки

На крај на јуни 2013 година 103 компании поседуваа одобренија за поедноставени царински постапки, што е за 2 помалку во однос на крајот на 2012 година, кога 105 компании поседуваа вакви одобренија од Царинската управа. На крајот на јуни 2013 година активни беа: 249 одобренија за поедноставени постапки од кои 72 одобренија за локално царинење при увоз и 74 одобренија за локално царинење при извоз, 74 одобренија за овластен примач, 28 одобренија за овластен испраќач и 1 одобрение за поедноставено декларирање при извоз. На крајот на 2012 година активни беа 259 одобренија за поедноставени постапки од кои 68 одобренија за локално царинење при увоз и 79 одобренија за локално царинење при извоз, 76 одобренија за овластен примач во транзит, 33 одобренија за овластен испраќач и 3 одобренија за поедноставено декларирање. Оттука поедноставените царински постапки сè повеќе навлегуваат во филозофијата на работење на економските оператори во Република Македонија, што значи зголемување на капацитетот и на економските оператори и на Царинската управа за управување со ризиците, забрзување на увозот и извозот и намалување на трошоците.

Во вториот квартал 2013 година е издадено и едно одобрение за поднесување на царинска декларација во извоз пред ставање на стоката на увид.

Задолжителна тарифна информација (ЗТИ)

Во вториот квартал на 2013 година издадени се 53 задолжителни тарифни информации (ЗТИ). Заклучно со јуни 2013 година, важечки беа 446 ЗТИ. ЗТИ има важност од 3 години и придонесува за упростување и забрзување на царинските постапки, како и за зголемување на предвидливоста на царинското постапување на економските оператори. Барањата за задолжителна информација за потекло сеуште не се заживеани.

Одобрение за одобрен извозник

Бројот на активни одобренија за одобрен извозник заклучно со крајот на 2012 година изнесуваше 77. Овој број континуирано се зголемува во текот на 2013 година, па така вкупниот број на активни одобренија за одобрен извозник заклучно со јуни 2013 година се зголемил на 83 одобренија. Со издавање на одобрението за одобрен извозник на имателот му се овозможува поедноставување на постапката за докажување на потеклото, односно му се овозможува да изготвува изјави во фактура со кои го докажува преференцијалното потекло без разлика на вредноста на стоката за која се однесува изјавата. Ова е особено важно доколку извозникот веќе поседува и одобрение за локално царинење и извозната постапка ја извршува во простории надвор од царинските терминали и надвор од работното време.

Одобренија за одложено плаќање на царински долг

На крајот на јуни 2013 година беа активни 201 одобрение за одложено плаќање на царински долг, што е за 85 одобренија повеќе во однос на крајот на 2012 година.

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Одобренија за акцизно повластено користење и акцизни дозволи

На крајот на јуни 2013 година, вкупниот број на активни акцизни дозволи по економски оператори изнесува 82. На крајот на јуни 2013 година вкупниот број на активни одобренија за акцизно повластено користење изнесува 310.

Преференцијално потекло на стоките

Република Македонија има склучено договори за слободна трговија со Турција, Украина и државите членки на ЕУ, ЕФТА и ЦЕФТА. Вкупно реализираниот надворешен трговски промет во првата половина од 2013 година, за кој е користен доказ за преференцијално потекло, изнесува 132,74 милијарди денари. Најголем дел од овој промет е остварен со

земјите членки на ЕУ и изнесува 100,18 милијарди денари или 75,5%, што претставува зголемување за 1,5 процентни поени во однос на истиот период во 2012 година. Размената со земјите членки на ЦЕФТА во првата половина од 2013 година изнесува 26,18 милијарди денари или 19,7% од вкупно остварениот промет со преференцијално потекло, што е за 15 процентни поени помалку во однос на 2012 година кога изнесва 30,71 милијарди денари (доминантно учество има прометот со Србија).

Извозот при кој е користен доказ за преференцијално потекло во првата половина од 2013 година изнесува 70,63 милијарди денари. Најголемо учество има ЕУ со 53,90 милијарди денари или 76,3% од вкупниот промет, што претставува значително зголемување во однос на 2012 година од 9 процентни поени. Истовремено, извозот со преференцијално потекло кон земјите членки на

ВКУПНО КОРИСТЕЊЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА СЛОБODНА ТРГОВИЈА (Во милијарди денари)								
Договорна страна	2012		Увоз и Извоз во 2013 година					
			Q 1		Q 2		Σ	
	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%
ЕУ	208.75	73.9	46.69	77.5	53.49	73.8	100.18	75.5
ЕФТА	1.18	0.4	0.28	0.5	0.43	0.6	0.71	0.5
ЦЕФТА	60.98	21.6	10.85	18.0	15.33	21.1	26.18	19.7
Албанија	3.48	1.2	0.65	1.1	1.06	1.5	1.71	1.3
Б и Х	6.37	2.3	1.15	1.9	1.63	2.2	2.78	2.1
Црна Гора	1.55	0.5	0.27	0.5	0.37	0.5	0.64	0.5
Косово	13.51	4.8	2.02	3.4	2.26	3.1	4.28	3.2
Србија	27.51	9.7	5.07	8.4	7.31	10.1	12.38	9.3
Хрватска	8.53	3.0	1.69	2.8	2.69	3.7	4.38	3.3
Молдавија	0.03	0.0	0.00	0.0	0.01	0.0	0.01	0.0
Турција	10.95	3.9	2.42	4.0	3.13	4.3	5.55	4.2
Украина	0.63	0.2	0.01	0.0	0.12	0.2	0.13	0.1
Вкупно	282.49	100	60.24	100	72.50	100	132.74	100

КОРИСТЕЊЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА СЛОБODНА ТРГОВИЈА ПРИ ИЗВОЗ (Во милијарди денари)								
Договорна страна	2012		Извоз во 2013 година					
			Q 1		Q 2		Σ	
	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%
ЕУ	103.62	71.5	26.06	78.2	27.84	74.6	53.90	76.3
ЕФТА	0.67	0.5	0.16	0.5	0.23	0.6	0.39	0.6
ЦЕФТА	37.79	26.1	6.51	19.5	8.51	22.8	15.02	21.3
Албанија	2.62	1.8	0.48	1.4	0.63	1.7	1.11	1.6
Б и Х	4.08	2.8	0.81	2.4	1.16	3.1	1.97	2.8
Црна Гора	1.48	1.0	0.26	0.8	0.35	0.9	0.61	0.9
Косово	12.72	8.8	1.82	5.5	2.00	5.4	3.82	5.4
Србија	13.16	9.1	2.31	6.9	3.12	8.4	5.43	7.7
Хрватска	3.73	2.6	0.83	2.5	1.24	3.3	2.07	2.9
Молдавија	0.00	0.0	0.00	0.0	0.00	0.0	0.00	0.0
Турција	2.35	1.6	0.58	1.7	0.66	1.8	1.24	1.8
Украина	0.51	0.4	0.00	0.0	0.08	0.2	0.08	0.1
Вкупно	144.94	100.0	33.31	100.0	37.32	100.0	70.63	100.0

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

ЦЕФТА бележи пад за 25 процентни поени во однос на 2012 година, при што падот е најзабележителен кај извозот во Косово и во Србија.

Увозот за кој е користен преференцијален третман во првата половина од 2013 година изнесува 62,12 милијарди денари. Најголемо учество има увозот од државите членки на ЕУ со 74,5%, што претставува намалување за 6 процентни поени во однос на 2012 година. Увозот со преференцијален третман од државите членки на ЦЕФТА изнесува 11,17 милијарди денари или 18% што претставува зголемување за 3

КОРИСТЕЊЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА СЛОБODНА ТРГОВИЈА ПРИ УВОЗ (Во милијарди денари)								
Договорна страна	2012		Увоз во 2013 година					
	МКД	%	Q 1		Q 2		Σ	
			МКД	%	МКД	%	МКД	%
ЕУ	105.13	76.4	20.63	76.6	25.65	72.9	46.28	74.5
ЕФТА	0.51	0.4	0.12	0.4	0.20	0.6	0.32	0.5
ЦЕФТА	23.19	16.9	4.34	16.1	6.83	19.4	11.17	18.0
Албанија	0.86	0.6	0.17	0.6	0.43	1.2	0.60	1.0
Б и Х	2.29	1.7	0.34	1.3	0.47	1.3	0.81	1.3
Црна Гора	0.07	0.1	0.01	0.1	0.02	0.1	0.03	0.1
Косово	0.79	0.6	0.20	0.7	0.26	0.7	0.46	0.7
Србија	14.35	10.4	2.76	10.2	4.19	11.9	6.95	11.2
Хрватска	4.80	3.5	0.86	3.2	1.45	4.1	2.31	3.7
Молдавија	0.03	0.0	0.00	0.0	0.01	0.0	0.01	0.0
Турција	8.60	6.3	1.84	6.8	2.47	7.0	4.31	6.9
Украина	0.12	0.1	0.01	0.0	0.04	0.1	0.05	0.1
Вкупно	137.55	100.0	26.93	100.0	35.19	100.0	62.12	100.0

процентни поени во однос на 2012 година. **Генерално, извозот со преференцијален третман во првото полугодие од 2013 година бележи зголемување во однос на увозот.** Вкупниот извоз во земјите членки на ЦЕФТА во првото полугодие во 2013 година е поголем од преференцијалниот увоз (15,02 милијарди денари и звоз, односно 11,17 милијарди денари - увоз). Разликата произлегува од повисокиот извоз во однос на увоз со Косово, додека со Србија односот е обратен.

Реализација на тарифните квоти за увоз⁸

Договорените годишни количини на стоки кои се увезуваат во рамки на тарифни квоти во 2013 година се непроменети во однос на 2012 година, освен количините за увоз на квалитетно пенливо вино и вино од свежо грозје од Европска унија каде што има годишно зголемување на количината од 300 хл., согласно пропишаната динамика во Спогодбата за стабилизација и асоцијација.

Од податоците во подолу приложената табела може да се констатира дека квотите за увоз од ЕУ максимално се користени во првата половина од 2013 година, со исклучок на квотите за увоз на жив крап, одредени видови сирење, производи за исхрана на животни и вино.

Предвидената квота за Турција од 1.500 илјади килограми месо и јастиви делови од живина е целосно неискористена, исто како и квотата за сушен мешункаст зеленчук. Минимална е и неискористеноста на квотите за маслиново масло и друг зеленчук. Целосно е неискористена квотата за јатчесто овошје во лушпа и конзервирано овошје.

⁸ Случаите каде што неискористената количина за кварталот е поголема од наведената количина за кварталот се должи за искористување на неискористената количина од претходниот квартал во наредните квартали

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Од податоците во приложената табела може да се констатира дека во првата половина од 2013 година се целосно неискористени квотите за увоз на пченица и брашно, масло од сончоглед, флаширано вино итн. Од Хрватска. Целосна или скоро целосна искористеност е реализирана кај квотите за увоз на млеко, сирење, сосови, супи и тутунски производи.

Квотите за увоз на пченица и наполица од државите членки на СТО, кои вкупно во првата половина од 2013 изнесуваат 80 илјади тони, во истиот период се искористени само 16%, односно 12,9 илјади тони. **Квотите пропишани во Договорите за слободна трговија кои Република Македонија ги има склучено со ЕФТА државите, Молдова и Украина воопшто не се користат.**

Искористеност на квоти за стока со потекло од Европска унија во 2013 година (во илјади)									
Тар.број	Опис	Ед. мерка	Q 1		Q 2		Вкупно		
			Количина	Искористено	Количина	Искористено	Количина	Искористено	%
0203	Месо свинско, свежо, разладено или замрзнато:	Kg	200,0	200,0	1.000,0	1.000,0	1.200,0	1.200,0	100,0
0301 93 00 00	Жив крап (Cyprinus carpio, Carassius carassius, Ctenopharyngodon idellus, Hypo-phthalmichthys spp., Cirrhinus spp., Mylopharyngodon piceus)	Kg	18,8	0,0	18,7	0,7	37,5	0,7	1,9
0301 99 18 10	Крап, освен крап споменат во тар. ознака 0301 93 00								
0401 20	Млеко и павлака, неконцентрирани и без додаден шеќер или други материји за засладување:	Kg	550,0	539,8	550,0	556,0	1.100,0	1.095,8	99,6
0406 20	Со содржина на маснотија што надминува 1, но не надминува 6 по маса:								
0406 30	Сирење стругано или во прав, од сите видови:	K	40,0	40,0	40,0	40,0	80,0	80,0	100,0
	Сирење топено, освен стругано или во прав:								
0406	Сирење и урда:	Kg	150,0	11,4	150,0	31,2	300,0	42,6	14,2
0406 90	Друго сирење:	Kg	125,0	0,0	125,0	0,5	250,0	0,5	0,2
0701 90	Компири свежи или разладен; Друг:	Kg	25,0	22,0	25,0	24,0	50,0	46,0	92,0
1517 10	Маргарин, исклучувајќи течен маргарин:	Kg	25,0	25,0	25,0	25,0	50,0	50,0	100,0
1601 00	Колбаси и слични производи, од месо, од други јаствиви месни кланични производи или од крв, сложени прехранбени производи врз основа на овие произ-води:	Kg	850,0	215,7	850,0	207,5	1.700,0	423,2	24,9
1602	Други приготвени или конзервирани производи од месо, од јаствиви месни кланични производи или од крв:	Kg	462,5	462,5	462,5	462,5	925,0	925,0	100,0
1704 90	Производи од шеќер (вклучувајќи бела чоколада), без какао: Друго:	Kg	66,3	51,9	66,3	74,8	132,6	126,7	95,6
1806	Чоколада и други прехранбени производи што содржат какао:	Kg	87,5	87,5	87,5	87,5	175,0	175,0	100,0
1902	Тестенини, варени или неварени или полнети (со месо или други материји) или поинаку приготвени како што се шпагети, макарони, резанки, лазањи, њоки, равиоли, канелони, кускус, приготвен или неприготвен:	Kg	25,0	25,0	25,0	25,0	50,0	50,0	100,0
1905	Леб, печива, колачи, бисквити и други пекарски производи, со додаток на какао; нафора, капсули за фармацевтска употреба, обланди, оризова хартија и слични производи:	Kg	227,5	227,5	227,5	227,5	455,0	455,0	100,0
1905 31	Слатки бисквити:								
1905 32	Вафли и обланди:								
1905 90	Друго:								
2003 10	Печурки за јадење од видот Agaricus;	Kg/не-еда Kg	12,5	12,5	12,5	12,5	25,0	25,0	100,0
2003 90 10 00	Трифли								
2009	Овошни сокови (вклучувајќи шира од грозје) и сокови од зеленчук, неферментирани и без додаток на алкохол, со додаток или без додаток на шеќер или други средства за засладување:	Kg	75,0	18,8	75,0	91,4	150,0	110,2	73,5
2201	Вода, вклучувајќи природна или вештачка минерална вода и газирана вода, без додаток на шеќер или на други средства за засладување или ароматизација, мраз и снег	л	37,5	24,6	37,5	34,9	75,0	59,5	79,3
ex 2204 10	Квалитетни пенливи вина	л	345,0	4,8	345,0	5,6	690,0	10,4	1,5
ex 2204 21	Вина од свежо грозје								
2309 90 96 90	Производи што се употребуваат за исхрана на животни: Друго: Друго, вклучувајќи премикси: Друго: Друго: Друго:	Kg	3.000,0	401,6	3.000,0	512,3	6.000,0	913,9	15,2

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Искористеност на квоти за стока со потекло од Турција во 2013 година (во илјади)									
Тар.број	Опис	Ед. мерка	Q 1		Q 2		Вкупно		
			Количина	Искористеност	Количина	Искористеност	Количина	Искористеност	%
0207	Месо и јастиви делови од живина од тарифен број 0105, свежи, разладени или замрзнати:	Кг	750,0	0,0	750,0	0,0	1.500,0	0,0	0,0
0713 40 00 90	Сушен мешункаст зеленчук, во зрно, лупен или нелупен или кршен: Лека: Друга	Кг	125,0	0,0	125,0	4,0	250,0	4,0	1,6
0802 22 00 00	Друго јачесто овошје во лупа, свежо или сушено: Лешници (Corylus. spp.): Лупени	Кг	62,5	62,4	62,5	62,6	125,0	125,0	100,0
0805	Агруми, свежи или сушени:	Кг	2.000,0	2.000,0	2.000,0	920,6	4.000,0	2.920,6	73,0
0806 20	Грозје: Сушено:	Кг	62,5	36,5	62,5	34,2	125,0	70,7	56,5
1509 10 90 00	Маслиново масло и негови фракции, пречистено или непречистено, но хемиски немодификувано: Од првото пресување: Друго	Кг	25,0	4,4	25,0	15,4	50,0	19,8	39,7
2005 70 00 00	Друг зеленчук приготвен или конзервиран на друг начин освен во оцет или оцетна киселина, незамрзнат, освен производите од тар.број 2006: Маслиници:	Кг/нег еда	175,0	130,7	175,0	50,0	350,0	63,0	18,0
2008	Овошје, јачесто овошје и други јастиви делови на растенија, поинаку приготвени или конзервирани со додавање или без додавање на шеќер или други средства за засладување или алкохол на друго место неспомнати или одфрлени:	Кг	50,0	38,5	50,0	61,5	100,0	100,0	100,0

Искористеност на квоти за стока со потекло од Хрватска (во илјади)									
Тар.број	Опис	Ед. мерка	Q 1		Q 2		Вкупно		
			Количина	Искористено	Количина	Искористено	Количина	Искористено	%
0203 21	Месо свинско, замрзнато:	Кг	75,0	0,0	75,0	0,0	150,0	0,0	0,0
0203 22	Трупови и полутки:								
	Бутови, (шунки) плешки и парчиња од нив, со коски:								
0203 29	Друго:								
0401 20	Млеко и павлака, неконцентрирани и без додаден шеќер или други материи за засладување: Со содржина на маснотија што надминува 1% но не надминува 6% по маса:	Кг	150,0	150,0	150,0	150,0	300,0	300,0	100,0
0406 30	Сирење топено, освен стругано или во прав	Кг	37,5	37,5	37,5	37,5	75,0	75,0	100,0
0406 90	Друго сирење:	Кг	37,5	19,4	37,5	27,5	75,0	46,9	62,5
1001	Пченица и наполица:	Кг	5.000,0	0,0	5.000,0	0,0	10.000,0	0,0	0,0
1101 00	Брашно од пченица или наполица:	Кг	50,0	0,0	50,0	0,0	100,0	0,0	0,0
1512 19	Масла од сончоглед или шафранка: Друго: Друго:	Кг	50,0	0,0	50,0	0,0	100,0	0,0	0,0
1601 00	Колбаси и слични производи, од месо, од други јастиви месни кланични производи или од крв, сложени прехранбени производи врз основа на овие производи:	Кг	100,0	29,0	100,0	27,0	200,0	56,0	28,0
1602	Други приготвени или конзервирани производи од месо, од јастиви месни делови или од крв:	Кг	275,0	71,8	275,0	84,8	550,0	156,5	28,5
2103 90 90 90	Сосови и препарати на сосови; мешани мирудии и мешани мирудиски средства: Друго: Друго:	Кг	75,0	75,0	75,0	75,0	150,0	150,0	100,0
2104 10 00 00	Супи и чорби и препарати за тие производи	Кг	135,0	135,0	135,0	132,9	270,0	267,9	99,2
2204 29	Вино флаширано	Л	10,0	0,0	10,0	0,0	20,0	0,0	0,0
2401 10	Тутун, сиров и непреработен: Тутун, неоджилен/нережан:	Кг	625,0	0,0	625,0	0,0	1.250,0	0,0	0,0
2402 20	Цигари што содржат тутун:	1000 п/ст	25,0	13,2	25,0	36,8	50,0	50,0	100,0

Промет на товарни моторни возила (ТМВ) на граничните премини

Во првото полугодие од 2013 година на граничните премини на Република Македонија за патен сообраќај транзитирале над 460 илјади ТМВ, од кои, 258 илјади полни, а 148 илјади празни ТМВ. Најголем промет е реализиран на граничните

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

премини со Грција (околу 137 илјади или околу 34% од вкупниот промет), по што следи Србија (околу 123 илјади или околу 30%). Најголем промет е остварен на ГП Табановце со околу 30% од вкупниот промет, по кој следи ГП Богородица со околу 25,5%, ГП Блаце со околу 14% итн. Најголем број полни ТМВ транзитирале на ГП Табановце (околу 102 илјади ТМВ или околу 40% од вкупниот промет на полни ТМВ), по кој следи ГП Богородица со околу 60 илјади ТМВ или околу 23% од вкупниот промет на полни ТМВ. Од друга страна, најголем број празни ТМВ транзитирале на ГП Богородица (околу 44 илјади ТМВ или околу 30% од вкупниот промет на празни ТМВ), по кој следи ГП Блаце со околу 26 илјади ТМВ или околу 18%.

ВКУПЕН ПРОМЕТ НА ТМВ ПО ГРАНИЧНИ ПРЕМИНИ ВО 2013 ГОДИНА (ВО ИЛЈАДИ)																					
Граничен премин	Јануари			Февруари			Март			Април			Мај			Јуни			Вкупно		
	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно
Косово	3,83	3,25	7,07	3,68	3,80	7,48	5,30	5,05	10,35	5,80	5,70	11,50	5,93	5,79	11,72	5,38	5,43	10,80	29,91	29,01	58,92
Блаце	3,83	3,13	6,95	3,68	3,55	7,23	5,30	4,52	9,82	5,80	5,17	10,98	5,93	5,33	11,26	5,38	5,02	10,39	29,91	26,72	56,63
Јажинце	0,00	0,12	0,12	0,00	0,25	0,25	0,00	0,53	0,53	0,00	0,53	0,53	0,00	0,46	0,46	0,00	0,41	0,41	0,00	2,29	2,29
Србија	14,64	2,92	17,56	15,59	2,91	18,50	17,37	3,35	20,72	18,10	3,84	21,94	16,82	3,63	20,45	19,92	3,96	23,88	102,44	20,60	123,05
Табановце	14,64	2,92	17,56	15,59	2,91	18,50	17,37	3,35	20,72	18,10	3,84	21,94	16,82	3,63	20,45	19,92	3,96	23,88	102,44	20,60	123,05
Пелинце	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Бугарија	4,28	3,68	7,96	4,57	3,61	8,18	5,18	3,68	8,86	5,61	4,15	9,75	5,17	4,19	9,36	5,37	4,26	9,63	30,18	23,56	53,74
Деве Баир	1,86	1,28	3,14	2,05	1,36	3,42	2,55	1,58	4,13	2,45	1,49	3,94	2,33	1,51	3,83	2,41	1,65	4,06	13,64	8,87	22,51
Делчево	1,18	1,06	2,24	1,21	0,96	2,17	1,25	0,91	2,17	1,37	1,05	2,42	1,35	1,06	2,41	1,20	1,04	2,24	7,56	6,09	13,64
Ново Село	1,25	1,34	2,59	1,31	1,29	2,59	1,38	1,19	2,57	1,79	1,60	3,39	1,49	1,62	3,12	1,77	1,56	3,33	8,98	8,60	17,58
Грција	14,26	9,80	24,05	13,36	8,19	21,55	12,54	9,78	22,32	12,70	12,27	24,97	11,37	10,39	21,76	13,38	8,81	22,18	77,60	59,23	136,84
Дојран	1,66	1,14	2,79	2,07	1,17	3,24	2,37	1,35	3,72	2,79	2,22	5,01	2,70	1,70	4,40	2,89	1,70	4,59	14,47	9,27	23,74
Богородица	12,10	7,61	19,71	10,80	6,24	17,04	9,61	7,51	17,13	9,28	9,00	18,28	8,10	7,65	15,76	9,76	5,99	15,75	59,66	44,00	103,66
Мецитлија	0,50	1,05	1,55	0,50	0,78	1,28	0,55	0,92	1,47	0,63	1,05	1,68	0,57	1,04	1,61	0,74	1,12	1,85	3,48	5,96	9,44
Албанија	2,09	1,74	3,82	2,76	2,33	5,09	3,51	2,92	6,44	3,41	3,45	6,85	2,97	2,91	5,88	2,81	2,80	5,62	17,55	16,14	33,69
Стење	0,01	0,14	0,15	0,01	0,25	0,26	0,02	0,26	0,28	0,03	0,65	0,68	0,02	0,44	0,46	0,03	0,46	0,48	0,12	2,20	2,32
Кафасан	2,05	1,46	3,51	2,72	1,97	4,69	3,45	2,49	5,94	3,32	2,63	5,95	2,90	2,30	5,20	2,75	2,12	4,87	17,19	12,97	30,15
Св.Наум	0,00	0,03	0,03	0,00	0,02	0,02	0,00	0,06	0,07	0,00	0,05	0,05	0,00	0,04	0,04	0,00	0,04	0,05	0,01	0,24	0,25
Благо	0,02	0,11	0,13	0,03	0,09	0,12	0,05	0,11	0,15	0,05	0,13	0,18	0,05	0,13	0,18	0,04	0,18	0,22	0,24	0,74	0,98
Вкупно	39,10	21,37	60,47	39,96	20,83	60,79	43,90	24,78	68,68	45,62	29,40	75,02	42,26	26,91	69,16	46,86	25,25	72,11	257,69	148,55	406,24

Во текот на првото полугодие од 2013 година на ГП на Република Македонија за патен сообраќај влегле околу 187 илјади ТМВ, од кои, најголем дел се влезени преку Грција (околу 62 илјади или околу 33% од вкупниот број на влезени ТМВ), по што следи Србија со околу 57 илјади ТМВ или околу 31%, по што следи ГП Блаце, ГП Дојран итн. Од вкупно влезените ТМВ, 130 илјади се влезени полни, а околу 57 илјади празни. Најфреквентен влез на ТМВ е ГП Табановце, по кој следи ГП Богородица, ГП Блаце итн. Најфреквентен ГП со влез на празни ТМВ е ГП Блаце со околу 41% од вкупниот број на влезени празни ТМВ.

ВЛЕЗ НА ТМВ ПО ГРАНИЧНИ ПРЕМИНИ ВО 2013 ГОДИНА (ВО ИЛЈАДИ)																						
Граничен премин	Јануари			Февруари			Март			Април			Мај			Јуни			Вкупно			
	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	
Косово	0.51	2.69	3.20	0.50	3.24	3.74	0.60	4.33	4.93	0.59	4.87	5.46	0.53	5.08	5.61	0.57	4.63	5.19	3.29	24.83	28.13	
Блаце	0.51	2.62	3.13	0.50	3.05	3.55	0.60	3.90	4.50	0.59	4.48	5.07	0.53	4.73	5.26	0.57	4.32	4.89	3.29	23.11	26.40	
Јажинце	0.00	0.07	0.07	0.00	0.19	0.19	0.00	0.42	0.42	0.00	0.39	0.39	0.00	0.35	0.35	0.00	0.31	0.31	0.00	1.73	1.73	
Србија	7.21	0.85	8.06	8.25	0.62	8.86	9.08	0.80	9.88	9.25	0.89	10.14	8.71	0.78	9.49	10.17	0.88	11.05	52.66	4.81	57.47	
Табановце	7.21	0.85	8.06	8.25	0.62	8.86	9.08	0.80	9.88	9.25	0.89	10.14	8.71	0.78	9.49	10.17	0.88	11.05	52.66	4.81	57.47	
Пелинце	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Бугарија	2.17	1.51	3.67	2.42	1.21	3.63	2.68	1.19	3.87	2.77	1.48	4.25	2.65	1.45	4.10	2.76	1.29	4.04	15.45	8.13	23.58	
Деве Баир	1.08	0.45	1.53	1.26	0.36	1.62	1.57	0.35	1.93	1.52	0.34	1.86	1.46	0.34	1.80	1.54	0.36	1.90	8.44	2.21	10.64	
Делчево	0.75	0.44	1.19	0.83	0.35	1.18	0.76	0.37	1.13	0.92	0.35	1.27	0.91	0.39	1.30	0.77	0.34	1.11	4.95	2.23	7.18	
Ново Село	0.33	0.62	0.95	0.32	0.50	0.82	0.35	0.47	0.81	0.33	0.79	1.12	0.28	0.72	1.01	0.45	0.59	1.04	2.07	3.69	5.75	
Грција	10.34	1.67	12.01	9.47	1.47	10.94	7.70	1.56	9.26	8.51	1.92	10.44	7.45	1.73	9.18	8.30	2.02	10.32	51.77	10.37	62.15	
Дојран	1.39	0.60	1.99	1.69	0.53	2.22	1.93	0.52	2.46	2.31	0.65	2.97	2.24	0.64	2.88	2.33	0.75	3.08	11.89	3.69	15.58	
Богородица	8.62	0.72	9.34	7.45	0.65	8.10	5.42	0.67	6.09	5.79	0.83	6.63	4.86	0.64	5.50	5.56	0.73	6.29	37.70	4.23	41.93	
Мецитлија	0.33	0.36	0.69	0.33	0.30	0.63	0.35	0.37	0.72	0.41	0.44	0.85	0.36	0.45	0.81	0.41	0.54	0.96	2.18	2.46	4.64	
Албанија	0.73	1.07	1.80	1.11	1.24	2.35	1.74	1.34	3.07	1.50	1.53	3.03	0.99	1.56	2.55	0.90	1.55	2.45	6.96	8.28	15.25	
Стење	0.00	0.07	0.07	0.00	0.13	0.13	0.00	0.13	0.13	0.00	0.33	0.33	0.00	0.23	0.23	0.00	0.25	0.25	0.00	1.14	1.14	
Кафасан	0.73	0.92	1.64	1.10	1.05	2.15	1.73	1.10	2.83	1.49	1.08	2.58	0.98	1.23	2.21	0.90	1.16	2.06	6.94	6.53	13.47	
Св.Наум	0.00	0.02	0.02	0.00	0.01	0.01	0.00	0.04	0.04	0.00	0.04	0.04	0.00	0.02	0.02	0.00	0.03	0.03	0.00	0.15	0.15	
Благо	0.00	0.07	0.07	0.00	0.06	0.06	0.00	0.07	0.07	0.00	0.08	0.09	0.01	0.08	0.09	0.01	0.11	0.11	0.02	0.47	0.49	
Вкупно	20.96	7.78	28.74	21.74	7.78	29.52	21.80	9.21	31.01	22.62	10.70	33.31	20.33	10.59	30.93	22.69	10.36	33.05	130.14	56.43	186.57	

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

ИЗЛЕЗ НА ТМВ ПО ГРАНИЧНИ ПРЕМИНИ ВО 2013 ГОДИНА (ВО ИЛЈАДИ)																								
Граничен премин	Јануари			Февруари			Март			Април			Мај			Јуни			Вкупно					
	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно	Полни	Празни	Вкупно			
Косово	3.31	0.56	3.87	3.18	0.56	3.74	4.70	0.72	5.42	5.22	0.83	6.05	5.40	0.71	6.11	4.81	0.80	5.61	26.62	4.18	30.80			
Блаце	3.31	0.51	3.82	3.18	0.50	3.68	4.70	0.62	5.32	5.22	0.69	5.91	5.40	0.60	6.00	4.81	0.69	5.51	26.62	3.61	30.23			
Јајинце	0.00	0.05	0.05	0.00	0.06	0.06	0.00	0.11	0.11	0.00	0.14	0.14	0.00	0.11	0.11	0.00	0.11	0.11	0.00	0.56	0.56			
Србија	7.43	2.07	9.50	7.35	2.29	9.64	8.29	2.55	10.84	8.85	2.95	11.80	8.11	2.85	10.96	9.75	3.08	12.83	49.78	15.79	65.57			
Табановце	7.43	2.07	9.50	7.35	2.29	9.64	8.29	2.55	10.84	8.85	2.95	11.80	8.11	2.85	10.96	9.75	3.08	12.83	49.78	15.79	65.57			
Пелинце	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			
Бугарија	2.12	2.18	4.29	2.15	2.40	4.54	2.50	2.49	4.99	2.83	2.67	5.50	2.52	2.74	5.26	2.62	2.97	5.59	14.73	15.44	30.17			
Деве Баир	0.78	0.83	1.61	0.79	1.00	1.79	0.98	1.23	2.20	0.93	1.15	2.08	0.86	1.17	2.03	0.87	1.29	2.16	5.20	6.67	11.87			
Делчево	0.42	0.62	1.04	0.37	0.61	0.99	0.49	0.54	1.03	0.45	0.70	1.15	0.44	0.68	1.12	0.43	0.70	1.13	2.61	3.85	6.46			
Ново Село	0.92	0.72	1.64	0.98	0.79	1.77	1.03	0.72	1.75	1.46	0.81	2.27	1.21	0.90	2.11	1.32	0.97	2.29	6.92	4.91	11.83			
Грција	3.92	8.13	12.04	3.90	6.71	10.61	4.84	8.23	13.06	4.19	10.35	14.53	3.92	8.66	12.58	5.08	6.79	11.86	25.83	48.86	74.69			
Дпојран	0.27	0.54	0.80	0.38	0.64	1.02	0.44	0.83	1.27	0.47	1.57	2.04	0.47	1.06	1.52	0.56	0.95	1.51	2.58	5.59	8.17			
Богородица	3.49	6.89	10.38	3.35	5.59	8.94	4.20	6.85	11.04	3.49	8.16	11.66	3.24	7.02	10.26	4.20	5.26	9.46	21.96	39.77	61.72			
Медитлија	0.17	0.70	0.86	0.17	0.48	0.65	0.20	0.55	0.76	0.22	0.61	0.83	0.21	0.59	0.80	0.32	0.57	0.90	1.29	3.51	4.80			
Албанија	1.36	0.66	2.02	1.65	1.09	2.74	1.78	1.59	3.36	1.91	1.92	3.83	1.98	1.35	3.33	1.91	1.26	3.17	10.59	7.86	18.45			
Стење	0.01	0.07	0.08	0.01	0.12	0.13	0.02	0.13	0.14	0.03	0.32	0.35	0.02	0.22	0.24	0.03	0.21	0.23	0.11	1.06	1.18			
Кафасан	1.33	0.54	1.87	1.61	0.93	2.54	1.72	1.39	3.11	1.83	1.54	3.37	1.92	1.07	2.99	1.85	0.96	2.81	10.25	6.43	16.69			
Св.Наум	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.00	0.03	0.03	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01	0.02	0.00	0.02	0.02	0.01	0.09	0.10			
Блато	0.02	0.04	0.06	0.03	0.04	0.06	0.04	0.04	0.08	0.05	0.04	0.09	0.04	0.05	0.09	0.03	0.07	0.11	0.22	0.28	0.49			
Вкупно	18.14	13.59	31.73	18.22	13.05	31.27	22.10	15.57	37.67	23.00	18.71	41.70	21.92	16.31	38.24	24.17	14.89	39.06	127.55	92.12	219.67			

Во правата половина од 2013 година на ГП на Република Македонија за патен сообраќај излегле околу 220 илјади ТМВ, од кои, најголем дел е на границите со Грција (околу 75 илјади ТМВ или околу 34% од вкупно излезените ТМВ), по што следи Србија со околу 66 илјади ТМВ или околу 30%. Најфреквентен ГП за излез на ТМВ е ГП Табановце, по што следат ГП Богородица и ГП Блаце. Од вкупно излезените ТМВ, околу 128 илјади биле полни, а околу 92 илјади празни ТМВ. Најфреквентен ГП со излез на полни ТМВ е ГП Табановце, по кој следат ГП Блаце и ГП Богородица.

Обработени царински декларации

Во првата половина од 2013 година се обработени околу 467 илјади царински декларации, од кои, најголем дел се однесуваат на увоз (190 илјади или околу 41% од вкупно обработените царински декларации) и транзит (околу 183 илјади царински декларации или околу 39%), додека извозните царински декларации учествуваа со околу 81 илјади или околу 17,5%. Ваквата состојба укажува на уситнетоста на увозот и потребата од поголеми напори за олеснување на увозот, но и обезбедување поголеми ресурси за царинска контрола. Поедноставените

БРОЈ НА РЕАЛИЗИРАНИ ЦАРИНСКИ ПОСТАПКИ ВО 2013 ГОДИНА (Во илјади)									
Вид на царинска постапка	Q 1				Q 2				Σ
	I	II	III	Σ	IV	V	VI	Σ	
Трнзитна	28.8	30.1	31.4	90.2	32.4	29.3	30.8	92.5	182.7
Извоз	10.6	10.7	14.0	35.4	15.9	15.1	15.0	46.0	81.3
Редовен извоз	6.7	6.5	8.2	21.4	10.0	9.0	9.1	28.1	49.5
Поедноставена постапка при извоз	3.8	4.0	5.6	13.5	5.7	5.9	5.7	17.3	30.8
Привремен извоз	0.2	0.2	0.2	0.5	0.2	0.2	0.2	0.6	1.1
Увоз	25.6	28.3	33.9	87.8	39.2	33.5	29.8	102.5	190.3
Редовен увоз	16.7	20.2	23.1	60.0	25.9	23.6	23.1	72.6	132.6
Поедноставена постапка при увоз	6.6	5.8	8.3	20.7	10.6	7.1	4.0	21.7	42.4
Царинско складирање	0.5	0.5	0.6	1.6	0.6	0.7	0.5	1.8	3.4
Привремен увоз	1.6	1.6	1.7	4.9	1.9	1.9	2.0	5.8	10.7
Увоз на привремено извезена стока	0.2	0.2	0.2	0.6	0.2	0.2	0.2	0.6	1.2
Реекспорт	1.8	2.1	2.2	6.1	2.2	1.8	2.2	6.2	12.3
Вкупно	66.8	71.1	81.5	219.5	89.7	79.7	77.8	247.2	466.6

ОБРАБОТЕНИ ДЕКЛАРАЦИИ СПОРЕД ВИД НА ТРАНСПОРТ ВО 2013 (Во илјади)												
Вид на транспорт	Q 1				Q 2				Вкупно			
	Увоз	Извоз	Транзит	Вкупно	Увоз	Извоз	Транзит	Вкупно	Увоз	Извоз	Транзит	Вкупно
Патен	82.4	38.7	75.4	196.5	97.9	49.1	77.7	224.6	180.3	87.8	153.1	421.1
Железнички	0.8	0.3	14.7	15.8	0.9	0.3	14.7	15.9	1.7	0.6	29.4	31.7
Карго	5.0	2.2	0.0	7.2	4.9	2.4	0.1	7.4	9.9	4.6	0.1	14.6
Поштенски	0.4	0.0	0.0	0.4	0.5	0.0	0.0	0.5	0.9	0.0	0.0	0.9
Друг	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.2	0.0	0.0	0.2
Вкупно	88.7	41.2	90.1	220.0	104.2	51.9	92.4	248.5	192.9	93.1	182.5	468.5

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

постапки при извоз учествуваа со околу 38% во вкупниот број на обработени извозни декларации, додека поедноставените постапки при увоз учествуваа со околу 22% во вкупниот број на обработени увозни декларации. Патниот сообраќај доминира во вкупно обработените декларации во сите видови царински постапки, со околу 90% од вкупно обработените декларации. Железничкиот сообраќај учествува со помалку од 7%, а авионскиот со околу 3%.

ВКУПНО ОБРАБОТЕНИ ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО ИЛЈАДИ)								
Царинска испостава	2012		2013					
	Број	%	Q 1		Q 2		Вкупно	
			Број	%	Број	%	Број	%
Царинарница Скопје	338.8	33.3	70.9	32.4	83.7	33.6	154.6	33.1
1 ЦИ Скопје 1	75.5	7.4	15.3	7.0	15.7	6.3	31.0	6.6
2 ЦИ Скопје 2	106.2	10.5	23.4	10.7	30.2	12.1	53.6	11.5
3 ЦИ Скопје 3	63.8	6.3	11.5	5.3	12.4	5.0	23.9	5.1
4 ЦИ Скопје 4	6.9	0.7	1.4	0.6	2.3	0.9	3.7	0.8
5 ЦИ Слободна зона	14.8	1.5	3.3	1.5	4.0	1.6	7.3	1.6
6 ЦИ Пошта Скопје	2.7	0.3	0.9	0.4	0.7	0.3	1.6	0.4
7 ЦИ Трубарево	0.2	0.0	0.4	0.2	0.0	0.0	0.4	0.1
8 ЦИ Аеродром Скопје	31.9	3.1	7.5	3.4	7.9	3.2	15.4	3.3
9 ЦИ Блаце	25.7	2.5	4.5	2.1	6.8	2.7	11.3	2.4
10 ЦИ Тетово	11.1	1.1	2.7	1.2	3.7	1.5	6.4	1.4
11 ЦИ Јажинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Куманово	224.3	22.1	50.8	23.2	60.5	24.3	111.3	23.8
12 ЦИ Куманово	41.8	4.1	9.0	4.1	9.5	3.8	18.5	4.0
13 ЦИ Табановце	122.3	12.0	27.9	12.7	34.6	13.9	62.5	13.3
14 ЦИ ЖС Табановце	32.1	3.2	7.7	3.5	8.5	3.4	16.2	3.5
15 ЦИ Деве Баир	28.1	2.8	6.2	2.8	8.0	3.2	14.2	3.0
16 ЦИ Пелинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Штип	69.4	6.8	15.7	7.2	16.8	6.8	32.5	7.0
17 ЦИ Штип	46.4	4.6	10.6	4.8	11.3	4.5	21.9	4.7
18 ЦИ Делчево	16.7	1.6	3.6	1.6	4.2	1.7	7.8	1.7
19 ЦИ Велес	6.3	0.6	1.5	0.7	1.3	0.5	2.8	0.6
Царинарница Гевгелија	310.9	30.6	66.2	30.2	69.0	27.7	135.2	28.9
20 ЦИ Богородица	129.3	12.7	25.1	11.5	21.1	8.5	46.2	9.9
21 ЦИ Гевгелија	58.5	5.8	13.4	6.1	14.4	5.8	27.8	5.9
22 ЦИ Кавадарци	72.7	7.2	17.3	7.9	16.8	6.7	34.1	7.3
23 ЦИ Струмица	11.4	1.1	2.5	1.1	6.5	2.6	9.0	1.9
24 ЦИ Ново Село	16.0	1.6	2.8	1.3	3.2	1.3	6.0	1.3
25 ЦИ Дојран	23.0	2.3	5.1	2.3	7.0	2.8	12.1	2.6
Царинарница Битола	72.7	7.2	15.4	7.0	18.8	7.5	34.2	7.3
26 ЦИ Битола	11.9	1.2	2.7	1.2	2.7	1.1	5.4	1.2
27 ЦИ Пошта Битола	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 ЦИ Меџитлија	13.4	1.3	3.2	1.5	3.3	1.3	6.5	1.4
29 ЦИ Прилеп	9.9	1.0	2.3	1.1	3.5	1.4	5.8	1.2
30 ЦИ Охрид	2.9	0.3	0.5	0.2	0.7	0.3	1.2	0.3
31 ЦИ Охрид аеродром	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
32 ЦИ Струга	16.7	1.6	2.7	1.2	2.9	1.2	5.6	1.2
33 ЦИ Кафасан	17.8	1.8	4.0	1.8	5.6	2.2	9.6	2.0
34 ЦИ Стење	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 ЦИ Свети Наум	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
36 ЦИ Блато	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Вкупно	1.016.0	100	219.0	100	248.8	100	467.8	100

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Споредено со 2012 година, во првата половина од 2013 година нема поголеми промени во однос на учеството на царинарниците во вкупно обработените царински декларации. Царинарница Скопје доминира со 33,1% од вкупно обработените царински декларации, по која следи Царинарница Гевгелија со 28,9% и Царинарница Куманово со 23,8%. Царинарница Штип и Царинарница Битола учествуваат со околу 7%. Во вкупно обработените царински декларации доминира ЦИ Табановце со 13,3%, по која следат ЦИ Скопје 2 со 11,5% и ЦИ Богородица со 9,9%.

ОБРАБОТЕНИ УВОЗНИ ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО ИЛЈАДИ)								
Царинска испостава	2012		2013					
			Q 1		Q 2		Вкупно	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Царинарница Скопје	203.7	51.6	44.5	51.0	51.6	49.4	96.1	50.1
1 ЦИ Скопје 1	60.5	15.3	12.4	14.2	12.2	11.7	24.6	12.8
2 ЦИ Скопје 2	41.9	10.6	12.3	14.1	16.3	15.6	28.6	14.9
3 ЦИ Скопје 3	55.7	14.1	9.4	10.8	10.3	9.8	19.7	10.3
4 ЦИ Скопје 4	2.9	0.7	0.7	0.8	1.4	1.4	2.1	1.1
5 ЦИ Слободна зона	9.8	2.5	2.4	2.7	2.6	2.5	5.0	2.6
6 ЦИ Пошта Скопје	1.7	0.4	0.5	0.6	0.5	0.5	1.0	0.5
7 ЦИ Трубарево	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
8 ЦИ Аеродром Скопје	18.6	4.7	4.4	5.0	4.2	4.0	8.6	4.5
9 ЦИ Блаце	5.4	1.4	0.8	0.9	1.6	1.5	2.4	1.2
10 ЦИ Тетово	7.0	1.8	1.6	1.8	2.5	2.4	4.1	2.1
11 ЦИ Јажинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Куманово	39.8	10.1	8.6	9.9	11.9	11.4	20.5	10.7
12 ЦИ Куманово	30.8	7.8	6.2	7.1	7.2	6.9	13.4	7.0
13 ЦИ Табановце	0.0	0.0	0.5	0.6	2.0	1.9	2.5	1.3
14 ЦИ ЖС Табановце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15 ЦИ Деве Баир	9.0	2.3	1.9	2.2	2.7	2.6	4.6	2.4
16 ЦИ Пелинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Штип	32.4	8.2	7.2	8.2	8.2	7.9	15.4	8.1
17 ЦИ Штип	23.9	6.0	5.3	6.1	5.9	5.7	11.2	5.9
18 ЦИ Делчево	4.1	1.0	0.9	1.0	1.4	1.3	2.3	1.2
19 ЦИ Велес	4.4	1.1	1.0	1.1	0.9	0.9	1.9	1.0
Царинарница Гевгелија	90.3	22.9	20.7	23.7	24.2	23.2	44.9	23.4
20 ЦИ Богородица	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
21 ЦИ Гевгелија	29.5	7.5	6.5	7.4	8.6	8.2	15.1	7.9
22 ЦИ Кавадарци	50.5	12.8	11.9	13.6	12.6	12.1	24.5	12.8
23 ЦИ Струмица	5.4	1.4	1.3	1.5	1.7	1.7	3.0	1.6
24 ЦИ Ново Село	4.9	1.2	1.0	1.1	1.3	1.2	2.3	1.2
25 ЦИ Дојран	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Битола	28.7	7.3	6.3	7.2	8.5	8.1	14.8	7.7
26 ЦИ Битола	9.0	2.3	2.1	2.4	2.3	2.2	4.4	2.3
27 ЦИ Пошта Битола	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 ЦИ Меџитлија	1.0	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.5	0.3
29 ЦИ Прилеп	3.9	1.0	1.3	1.5	1.5	1.4	2.8	1.5
30 ЦИ Охрид	1.9	0.5	0.4	0.5	0.5	0.5	0.9	0.5
31 ЦИ Охрид аеродром	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 ЦИ Струга	12.8	3.2	2.0	2.3	2.1	2.0	4.1	2.1
33 ЦИ Кафасан	0.0	0.0	0.3	0.3	1.8	1.7	2.1	1.1
34 ЦИ Стење	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 ЦИ Свети Наум	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
36 ЦИ Блато	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Вкупно	394.8	100	87.3	100	104.4	100	191.7	100

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Исто како и во 2012 година, Царинарница Скопје и во првото полугодие од 2013 година со 50,1% има доминантно учество во вкупно обработените увозни декларации, по која следи Царинарница Гевгелија со 23,4. Царинарница Куманово, Штип и Битола учествуваат со 10,7%, 8% и 7,7% соодветно. Најголем број увозни декларации се обработени во ЦИ Скопје 2 (15%), ЦИ Скопје 1 и ЦИ Кавадарци со по 12,8% и ЦИ Скопје 3 со 10,3%, по која следи ЦИ Гевгелија со 7,8%, па ЦИ Куманово со 7%.

ОБРАБОТЕНИ ИЗВОЗНИ ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО ИЛЈАДИ)								
Царинска испостава	2012		2013					
	Број	%	Q 1		Q 2		Вкупно	
			Број	%	Број	%	Број	%
Царинарница Скопје	88.3	43.7	16.7	40.2	21.4	41.1	38.1	40.7
1 ЦИ Скопје 1	2.1	1.0	0.6	1.4	0.7	1.3	1.3	1.4
2 ЦИ Скопје 2	49.4	24.5	8.0	19.3	10.3	19.8	18.3	19.6
3 ЦИ Скопје 3	7.1	3.5	1.7	4.1	1.7	3.2	3.4	3.6
4 ЦИ Скопје 4	2.0	1.0	0.4	1.0	0.4	0.7	0.8	0.8
5 ЦИ Слободна зона	3.0	1.5	0.4	1.0	0.9	1.7	1.3	1.4
6 ЦИ Пошта Скопје	0.0	0.0	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1	0.1
7 ЦИ Трубарово	0.0	0.0	0.4	1.0	0.0	0.0	0.4	0.4
8 ЦИ Аеродром Скопје	8.3	4.1	1.9	4.6	2.6	5.0	4.5	4.8
9 ЦИ Блаце	12.3	6.1	2.1	5.1	3.6	6.9	5.7	6.1
10 ЦИ Тетово	4.1	2.0	1.1	2.7	1.2	2.3	2.3	2.4
11 ЦИ Јажинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Куманово	19.1	9.5	4.3	10.4	5.9	11.4	10.2	10.9
12 ЦИ Куманово	8.0	4.0	1.9	4.6	1.5	2.9	3.4	3.7
13 ЦИ Табановце	9.1	4.5	2.0	4.8	3.9	7.4	5.9	6.3
14 ЦИ ЖС Табановце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15 ЦИ Деве Баир	2.0	1.0	0.4	1.0	0.5	1.0	0.9	1.0
16 ЦИ Пелинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Штип	25.6	12.7	5.9	14.2	6.1	11.7	12.0	12.8
17 ЦИ Штип	18.8	9.3	4.4	10.6	4.5	8.6	8.9	9.5
18 ЦИ Делчево	4.9	2.4	1.1	2.7	1.2	2.4	2.3	2.5
19 ЦИ Велес	1.9	0.9	0.4	1.0	0.4	0.7	0.8	0.8
Царинарница Гевгелија	48.4	24.0	10.3	24.8	13.2	25.3	23.5	25.1
20 ЦИ Богородица	16.1	8.0	3.2	7.7	4.3	8.3	7.5	8.0
21 ЦИ Гевгелија	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
22 ЦИ Кавадарци	21.2	10.5	5.4	13.0	4.1	7.8	9.5	10.1
23 ЦИ Струмица	6.0	3.0	1.2	2.9	4.3	8.2	5.5	5.8
24 ЦИ Ново Село	5.1	2.5	0.5	1.2	0.5	1.0	1.0	1.1
25 ЦИ Дојран	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Битола	20.6	10.2	4.3	10.4	5.5	10.6	9.8	10.5
26 ЦИ Битола	2.9	1.4	0.6	1.4	0.5	0.9	1.1	1.2
27 ЦИ Пошта Битола	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 ЦИ Меџитлија	6.8	3.4	1.8	4.3	1.7	3.3	3.5	3.7
29 ЦИ Прилеп	6.0	3.0	1.0	2.4	1.9	3.6	2.9	3.1
30 ЦИ Охрид	1.0	0.5	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3
31 ЦИ Охрид аеродром	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.2	0.1	0.1
32 ЦИ Струга	3.9	1.9	0.6	1.4	0.7	1.4	1.3	1.4
33 ЦИ Кафасан	0.0	0.0	0.2	0.5	0.4	0.8	0.6	0.7
34 ЦИ Стење	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 ЦИ Свети Наум	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
36 ЦИ Блато	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Вкупно	202.0	100	41.5	100	52.1	100	93.6	100

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Иако минимално намалено, Царинарница Скопје и во првата половина од 2013 година продолжи да доминира во вкупно обработените извозни декларации со 40,7%. Следи Царинарница Гевгелија со 25,1%, а другите царинарници учествуваат со околу 10% во вкупно обработените извозни царински декларации. Во вкупно обработените извозни декларации доминира ЦИ Скопје 2 со 19,6%, по која следат ЦИ Кавадарци со 10,1% и ЦИ Штип со 9,5%. Учеството на граничните царински испостави и натаму е на несоодветно ниско ниво.

ОБРАБОТЕНИ ТРАНЗИТНИ ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО ИЛЈАДИ)								
Царинска испостава	2012		2013					
	Број	%	Q 1		Q 2		Вкупно	
			Број	%	Број	%	Број	%
Царинарница Скопје	46.8	11.2	9.7	10.8	10.8	11.7	20.5	11.2
1 ЦИ Скопје 1	12.9	3.1	2.3	2.5	2.8	3.0	5.1	2.8
2 ЦИ Скопје 2	14.9	3.6	3.1	3.4	3.5	3.8	6.6	3.6
3 ЦИ Скопје 3	1.0	0.2	0.4	0.4	0.4	0.5	0.8	0.4
4 ЦИ Скопје 4	2.0	0.5	0.3	0.3	0.5	0.5	0.8	0.4
5 ЦИ Слободна зона	2.0	0.5	0.5	0.6	0.5	0.6	1.0	0.6
6 ЦИ Пошта Скопје	1.0	0.2	0.3	0.3	0.2	0.2	0.5	0.3
7 ЦИ Трубарево	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
8 ЦИ Аеродром Скопје	5.0	1.2	1.2	1.3	1.1	1.2	2.3	1.2
9 ЦИ Блаце	8.0	1.9	1.6	1.8	1.7	1.8	3.3	1.8
10 ЦИ Тетово	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0
11 ЦИ Јажинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Куманово	165.4	39.5	37.9	42.0	42.7	46.2	80.6	44.2
12 ЦИ Куманово	3.0	0.7	0.9	1.0	0.8	0.9	1.7	0.9
13 ЦИ Табановце	113.2	27.0	25.4	28.2	28.7	31.1	54.1	29.6
14 ЦИ ЖС Табановце	32.1	7.7	7.7	8.5	8.5	9.2	16.2	8.9
15 ЦИ Деве Баир	17.1	4.1	3.9	4.3	4.7	5.1	8.6	4.7
16 ЦИ Пелинце	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Царинарница Штип	11.4	2.7	2.6	2.9	2.5	2.7	5.1	2.8
17 ЦИ Штип	3.7	0.9	0.9	1.0	0.9	0.9	1.8	1.0
18 ЦИ Делчево	7.7	1.8	1.6	1.8	1.6	1.7	3.2	1.8
19 ЦИ Велес	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
Царинарница Гевгелија	172.2	41.1	35.2	39.0	31.6	34.2	66.8	36.6
20 ЦИ Богородица	113.2	27.0	21.9	24.3	16.8	18.2	38.7	21.2
21 ЦИ Гевгелија	29.0	6.9	6.9	7.6	5.8	6.3	12.7	7.0
22 ЦИ Кавадарци	1.0	0.2	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0
23 ЦИ Струмица	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.5	0.5	0.3
24 ЦИ Ново Село	6.0	1.4	1.3	1.4	1.4	1.5	2.7	1.5
25 ЦИ Дојран	23.0	5.5	5.1	5.7	7.0	7.6	12.1	6.6
Царинарница Битола	23.4	5.6	4.8	5.3	4.8	5.2	9.6	5.2
26 ЦИ Битола	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 ЦИ Пошта Битола	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 ЦИ Меџитлија	5.6	1.3	1.2	1.3	1.2	1.3	2.4	1.3
29 ЦИ Прилеп	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
30 ЦИ Охрид	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 ЦИ Охрид аеродром	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 ЦИ Струга	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
33 ЦИ Кафасан	17.8	4.2	3.5	3.9	3.4	3.7	6.9	3.8
34 ЦИ Стење	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 ЦИ Свети Наум	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
36 ЦИ Блато	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Вкупно	419.2	100	90.2	100	92.3	100	182.5	100

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Во вкупно обработените транзитни декларации со зголемено учество во однос на 2012 година доминира Царинарница Куманово со 44,2%, по која, иако со намалено учество, следи Царинарница Гевгелија со 36,6%. Учеството на останатите царинарници и во првата половина од 2013 година остана на ниво приближно на нивото од 2012 година. Најголемо учество во вкупно обработените транзитни декларации во првата половина од 2013 година имаат ЦИ Табановце со 29,6% и ЦИ Богородица со 21,2%. Релативно високо учество во вкупно обработените транзитни декларации имаат и ЦИ Железничка станица Табановце, ЦИ Дојран и ЦИ Гевгелија.

Наплатени приходи по царински испостави

Во вториот квартал од 2013 година од вкупно наплатените приходи, 48,2% се наплатени во Царинарница Скопје и тоа во најголем дел во ЦИ Скопје 2 (15,3%), ЦИ Скопје 1 (14,2%) и ЦИ Скопје 3 (11,5%), потоа следи Царинарница Гевгелија со учество од 31,1% (претежно ЦИ Гевгелија), а потоа следат Царинарница Куманово со 8,3% (претежно ЦИ Куманово), Царинарница Битола со 6,6% (претежно ЦИ Битола) и Царинарница Штип со 5,8% (претежно ЦИ Штип).

ВКУПНО НАПЛАТЕНИ ПРИХОДИ ОД УВОЗ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО МИЛИОНИ ДЕНАРИ)							НАПЛАТЕНИ ЦАРИНИ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО МИЛИОНИ ДЕНАРИ)						
Царинска испостава	Q 1		Q 2		Вкупно		Царинска испостава	Q 1		Q 2		Вкупно	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%		Износ	%	Износ	%	Износ	%
Царинарница Скопје	5.666	56,7	5.883	48,2	11.549	52,0	Царинарница Скопје	667	72,4	736	67,8	1.403	69,9
1 ЦИ Скопје 1	2.417	24,2	1.733	14,2	4.150	18,7	1 ЦИ Скопје 1	214	23,2	194	17,9	408	20,4
2 ЦИ Скопје 2	1.516	15,2	1.863	15,3	3.379	15,2	2 ЦИ Скопје 2	235	25,5	262	24,2	497	24,8
3 ЦИ Скопје 3	1.125	11,3	1.409	11,5	2.534	11,4	3 ЦИ Скопје 3	164	17,8	199	18,3	363	18,1
4 ЦИ Скопје 4	155	1,6	258	2,1	413	1,9	4 ЦИ Скопје 4	11	1,2	22	2,0	33	1,6
5 ЦИ Слободна зона	1	0,0	2	0,0	3	0,0	5 ЦИ Слободна зона	1	0,1	2	0,2	3	0,1
6 ЦИ Пошта Скопје	5	0,1	5	0,0	10	0,0	6 ЦИ Пошта Скопје	0	0,0	1	0,1	1	0,0
7 ЦИ Трубарово	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7 ЦИ Трубарово	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8 ЦИ Аеродром Скопје	169	1,7	218	1,8	387	1,7	8 ЦИ Аеродром Скопје	16	1,7	21	1,9	37	1,8
9 ЦИ Блаце	74	0,7	114	0,9	188	0,8	9 ЦИ Блаце	10	1,1	12	1,1	22	1,1
10 ЦИ Тетово	204	2,0	280	2,3	484	2,2	10 ЦИ Тетово	16	1,7	22	2,1	38	1,9
Царинарница Куманово	652	6,5	1.008	8,3	1.660	7,5	Царинарница Куманово	67	7,3	89	8,2	156	7,8
11 ЦИ Куманово	454	4,5	645	5,3	1.099	5,0	11 ЦИ Куманово	54	5,9	61	5,6	115	5,7
12 ЦИ Табановце	21	0,2	109	0,9	130	0,6	12 ЦИ Табановце	1	0,1	3	0,3	4	0,2
13 ЦИ Деве Баир	177	1,8	253	2,1	430	1,9	13 ЦИ Деве Баир	12	1,3	24	2,2	36	1,8
Царинарница Штип	570	5,7	715	5,9	1.285	5,8	Царинарница Штип	23	2,5	27	2,5	50	2,5
14 ЦИ Штип	392	3,9	506	4,1	898	4,0	14 ЦИ Штип	16	1,7	20	1,8	36	1,8
15 ЦИ Делчево	81	0,8	113	0,9	194	0,9	15 ЦИ Делчево	2	0,2	3	0,2	5	0,2
16 ЦИ Велес	97	1,0	96	0,8	193	0,9	16 ЦИ Велес	5	0,5	5	0,5	10	0,5
Царинарница Гевгелија	2.450	24,5	3.799	31,1	6.249	28,2	Царинарница Гевгелија	118	12,8	175	16,1	293	14,6
17 ЦИ Гевгелија	1.935	19,4	3.079	25,2	5.014	22,6	17 ЦИ Гевгелија	94	10,2	143	13,2	237	11,8
18 ЦИ Кавадарци	345	3,5	487	4,0	832	3,7	18 ЦИ Кавадарци	11	1,2	16	1,4	27	1,3
19 ЦИ Струмица	115	1,2	167	1,4	282	1,3	19 ЦИ Струмица	10	1,1	12	1,1	22	1,1
20 ЦИ Ново Село	55	0,6	66	0,5	121	0,5	20 ЦИ Ново Село	3	0,3	4	0,4	7	0,4
Царинарница Битола	650	6,5	805	6,6	1.455	6,6	Царинарница Битола	46	5,0	59	5,4	105	5,2
21 ЦИ Битола	190	1,9	349	2,9	539	2,4	21 ЦИ Битола	6	0,7	17	1,6	23	1,2
22 ЦИ Медитлија	61	0,6	15	0,1	76	0,3	22 ЦИ Медитлија	1	0,1	0	0,0	1	0,1
23 ЦИ Прилеп	176	1,8	144	1,2	320	1,4	23 ЦИ Прилеп	7	0,8	13	1,2	20	1,0
24 ЦИ Охрид	40	0,4	57	0,5	97	0,4	24 ЦИ Охрид	4	0,4	7	0,7	11	0,6
25 ЦИ Охрид аеродром	0	0,0	0	0,0	0	0,0	25 ЦИ Охрид аеродром	0	0,0	0	0,0	0	0,0
26 ЦИ Струга	174	1,7	173	1,4	347	1,6	26 ЦИ Струга	28	3,0	21	2,0	49	2,5
27 ЦИ Кафасан	9	0,1	67	0,5	76	0,3	27 ЦИ Кафасан	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Вкупно	9.988	100,0	12.209	100,0	22.197	100,0	Вкупно	921	100,0	1.085	100,0	2.006	100,0

И во вториот квартал од 2013 година, доминантно учество во вкупно наплатените приходи од царини имаше Царинарница Скопје со 67,8%, по која значително заостануваат Царинарница Гевгелија со 16,1%, Царинарница Куманово со 8,2%, Царинарница Битола со 5,4% и Царинарница Штип со 2,5%.

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Во наплатениот ДДВ од увоз доминираше Царинарница Скопје со 48,9%, по која следи Царинарница Гевгелија со 28,3%, Царинарница Куманово со 8,8%, Царинарница Битола со 7,4% и Царинарница Штип со 6,6.

НАПЛАТЕН ДДВ ОД УВОЗ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО МИЛИОНИ ДЕНАРИ)						
Царинска испостава	Q 1		Q 2		Вкупно	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
Царинарница Скопје	4.788	58,3	4.802	48,9	9.590	53,2
1 ЦИ Скопје 1	2.094	25,5	1.412	14,4	3.506	19,4
2 ЦИ Скопје 2	1.212	14,7	1.441	14,7	2.653	14,7
3 ЦИ Скопје 3	938	11,4	1.172	11,9	2.110	11,7
4 ЦИ Скопје 4	139	1,7	231	2,4	370	2,1
5 ЦИ Слободна зона	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6 ЦИ Пошта Скопје	5	0,1	4	0,0	9	0,1
7 ЦИ Трубарово	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8 ЦИ Аеродром Скопје	153	1,9	196	2,0	349	1,9
9 ЦИ Блаце	61	0,7	92	0,9	153	0,8
10 ЦИ Тетово	186	2,3	253	2,6	439	2,4
Царинарница Куманово	547	6,7	863	8,8	1.410	7,8
11 ЦИ Куманово	377	4,6	551	5,6	928	5,1
12 ЦИ Табановце	20	0,2	106	1,1	126	0,7
13 ЦИ Деве Баир	150	1,8	206	2,1	356	2,0
Царинарница Штип	521	6,3	651	6,6	1.172	6,5
14 ЦИ Штип	358	4,4	465	4,7	823	4,6
15 ЦИ Делчево	72	0,9	99	1,0	171	0,9
16 ЦИ Велес	91	1,1	87	0,9	178	1,0
Царинарница Гевгелија	1.782	21,7	2.780	28,3	4.562	25,3
17 ЦИ Гевгелија	1.294	15,7	2.100	21,4	3.394	18,8
18 ЦИ Кавадарци	334	4,1	470	4,8	804	4,5
19 ЦИ Струмица	104	1,3	151	1,5	255	1,4
20 ЦИ Ново Село	50	0,6	60	0,6	110	0,6
Царинарница Битола	580	7,1	728	7,4	1.308	7,3
21 ЦИ Битола	178	2,2	326	3,3	504	2,8
22 ЦИ Меситлија	60	0,7	15	0,2	75	0,4
23 ЦИ Прилеп	164	2,0	128	1,3	292	1,6
24 ЦИ Охрид	34	0,4	47	0,5	81	0,4
25 ЦИ Охрид аеродром	0	0,0	0	0,0	0	0,0
26 ЦИ Струга	137	1,7	146	1,5	283	1,6
27 ЦИ Кафасан	7	0,1	66	0,7	73	0,4
Вкупно	8.218	100,0	9.823	100,0	18.041	100,0

НАПЛАТЕНИ АКЦИЗИ ОД УВОЗ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО МИЛИОНИ)						
Царинска испостава	Q 1		Q 2		Вкупно	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
Царинарница Скопје	90	14,3	107	11,8	197	12,9
1 ЦИ Скопје 1	48	7,6	40	4,4	88	5,7
2 ЦИ Скопје 2	17	2,7	20	2,2	37	2,4
3 ЦИ Скопје 3	16	2,5	32	3,5	48	3,1
4 ЦИ Скопје 4	4	0,6	4	0,4	8	0,5
5 ЦИ Слободна зона	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6 ЦИ Пошта Скопје	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7 ЦИ Трубарово	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8 ЦИ Аеродром Скопје	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9 ЦИ Блаце	3	0,5	8	0,9	11	0,7
10 ЦИ Тетово	2	0,3	3	0,4	5	0,4
Царинарница Куманово	27	4,3	44	4,9	71	4,6
11 ЦИ Куманово	17	2,7	27	2,9	44	2,8
12 ЦИ Табановце	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13 ЦИ Деве Баир	10	1,6	18	1,9	28	1,8
Царинарница Штип	8	1,3	13	1,4	21	1,3
14 ЦИ Штип	2	0,3	2	0,3	4	0,3
15 ЦИ Делчево	5	0,8	7	0,8	12	0,8
16 ЦИ Велес	1	0,2	3	0,3	4	0,3
Царинарница Гевгелија	490	77,9	732	80,9	1.222	79,7
17 ЦИ Гевгелија	490	77,9	728	80,4	1.218	79,4
18 ЦИ Кавадарци	0	0,0	0	0,1	0	0,0
19 ЦИ Струмица	0	0,0	3	0,3	3	0,2
20 ЦИ Ново Село	0	0,0	1	0,1	1	0,0
Царинарница Битола	14	2,2	9	1,0	23	1,5
21 ЦИ Битола	3	0,5	3	0,3	6	0,4
22 ЦИ Меситлија	0	0,0	0	0,0	0	0,0
23 ЦИ Прилеп	2	0,3	1	0,2	3	0,2
24 ЦИ Охрид	1	0,2	1	0,1	2	0,1
25 ЦИ Охрид аеродром	0	0,0	0	0,0	0	0,0
26 ЦИ Струга	6	1,0	4	0,4	10	0,6
27 ЦИ Кафасан	2	0,3	0	0,0	2	0,1
Вкупно	629	100,0	906	100,0	1.535	100,0

За разлика од царините и ДДВ од увоз, доминантно место во наплатените акцизи од увоз има Царинарница Гевгелија со 80,9% и тоа ЦИ Гевгелија со 80,4%, што се должи на увозот на нафтени деривати од Република Грција.

И кај вкупно наплатените приходи од надоместоци доминантно учество имаше Царинарница Скопје со 60,1%, по која следеше Царинарница Гевгелија со 28,3%, Царинарница Штип со 6,0%, Царинарница Куманово со 3,2%, и Царинарница Битола со 2,4%.

НАПЛАТЕНИ НАДОМЕСТОЦИ ОД УВОЗ ВО 2013 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО МИЛИОНИ ДЕНАРИ)						
Царинска испостава	Q 1		Q 2		Вкупно	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
Царинарница Скопје	121	55,0	238	60,2	359	58,3
1 ЦИ Скопје 1	61	27,7	86	21,8	147	23,9
2 ЦИ Скопје 2	52	23,6	140	35,3	192	31,2
3 ЦИ Скопје 3	7	3,2	7	1,6	14	2,2
4 ЦИ Скопје 4	1	0,5	1	0,3	2	0,4
5 ЦИ Слободна зона	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6 ЦИ Пошта Скопје	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7 ЦИ Трубарово	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8 ЦИ Аеродром Скопје	0	0,0	1	0,2	1	0,1
9 ЦИ Блаце	0	0,0	2	0,5	2	0,3
10 ЦИ Тетово	0	0,0	1	0,3	1	0,2
Царинарница Куманово	11	5,0	13	3,2	24	3,8
11 ЦИ Куманово	6	2,7	7	1,7	13	2,1
12 ЦИ Табановце	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13 ЦИ Деве Баир	5	2,3	6	1,5	11	1,8
Царинарница Штип	18	8,2	24	6,0	42	6,8
14 ЦИ Штип	16	7,3	19	4,7	35	5,6
15 ЦИ Делчево	2	0,9	4	0,9	6	0,9
16 ЦИ Велес	0	0,0	2	0,4	2	0,2
Царинарница Гевгелија	60	27,3	112	28,3	172	27,9
17 ЦИ Гевгелија	57	25,9	108	27,3	165	26,8
18 ЦИ Кавадарци	0	0,0	1	0,3	1	0,2
19 ЦИ Струмица	1	0,5	1	0,3	2	0,3
20 ЦИ Ново Село	2	0,9	2	0,5	4	0,6
Царинарница Битола	10	4,5	9	2,3	19	3,1
21 ЦИ Битола	3	1,4	4	0,9	7	1,1
22 ЦИ Меситлија	0	0,0	0	0,0	0	0,0
23 ЦИ Прилеп	3	1,4	2	0,6	5	0,9
24 ЦИ Охрид	1	0,5	1	0,4	2	0,4
25 ЦИ Охрид аеродром	0	0,0	0	0,0	0	0,0
26 ЦИ Струга	3	1,4	2	0,5	5	0,8
27 ЦИ Кафасан	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Вкупно	220	100,0	395	100,0	615	100,0

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Просечни и пондерирани царински стапки

Просечната пондерирана царинска стапка за вториот квартал 2013 година изнесува 1,38%, додека за прво полугодие 2013 изнесува 1,35%, за разлика од 2012 година кога просечната пондерирана царинска стапка изнесувала 1,31%. Од табелата е евидентно дека од 2006 до 2011 година има тренд на опаѓање на просечната пондерирана царинска стапка.

ПРОСЕЧНИ ПОНДЕРИРАНИ ЦАРИНСКИ СТАПКИ										
Година	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q1 2013	Q2 2013	Q1+Q2 2013
(%)	2.76	2.45	2.14	2.46	1.82	1.24	1.31	1.34	1.38	1.35

Унапредување на административниот капацитет

Царинската управа е должна да спроведува контроли на примената на законите од аспект на наплатата на буџетските приходи, спречување на нелојална конкуренција на пазарот, спречување трговија со забранета стока и финансирање тероризам, заштита на животот и здравјето на луѓето, како и заштита на животната средина и културното наследство. Во 2013 година Царинската управа продолжи да ги унапредува системите за анализа на ризик, царинско разузнавање, контролата на трговски друштва и работа на специјалните единици.

Во текот на вториот квартал од 2013 година **Комитетот за контрола и безбедност** одржа 3 седници. Притоа, Комитетот даде препораки за натамошно подобрување на условите за спроведување на царински контроли во организационите единици на царинарница Куманово, го анализираше статусот на активностите за формирање на Национален Координативен Центар за сузбивање на организиран и тежок криминал, предлогот Упатство за девизни контролници со кој се предвидува нова форма на образецот за пријавени девизни средства во согласност со стандардите на Царинската управа, а утврди и потреба за унифицирање на записниците за сите видови на прекршоци кои се поднесуваат од страна на Царинската управа.

Комитетот за управување со ризик одржа една седница на која беа разгледани остварувањето на Годишниот акционен план за спроведување на Стратегијата за управување со ризик за 2013 година, билтените за квантитативни податоци за увозот и извозот за јануари, февруари, март и април 2012/2013, воведувањето на статистика за реализација на квантитативни цели за месечните извештаи, корисничките упатства за спроведувањето на апликацијата за „Системот за размена на податоци Safe-TIR и TIR-EPD“ и имплементација на проектот за автоматизирање на селекцијата на аеродромските испостави во патничкиот сообраќај пред пристигнување и пред полетување и делот за брзите пратки - РААВИО модул, предлог Процедура за преземање на дејствија и постапување по информации, начините за утврдување на критериумите за Стоп-листи, и поставувањето на минимални квантитативни цели за проверка на фактури при извоз.

Управување со ризици

Управувањето со ризици претставува основно средство за спроведување на царинска контрола со цел поблиско профилирање и селектирање на таргетите, без непотребно одолговлекување и оптоварување на легалната трговија, поради што оваа област е предмет на перманентно уредување и унапредување од страна на Царинската управа.

Во текот на вториот квартал 2013 година е извршено прилагодување на документацијата за управување со ризици согласно ИСО 9001:2008. Продолжи имплементацијата на проектот за автоматизирање на селекцијата на аеродромските испостави во патничкиот сообраќај пред пристигнување и пред полетување и на брзите пратки - РААВИО модул. Во тој поглед се развиваше апликацијата во делот на обработка на податоци пред полетување и се подготвуваше Упатство за селекција на патници пред полетување на воздухоплови преку РААВИО модулот.

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Продолжено е и со имплементацијата на апликацијата “Систем за размена на податоци Safe-TIR и TIR-EPD”. Апликацијата овозможува предвидување на бројот на камиони, како алатка за подобра организација на активностите пред нивно пристигање на одредишната царинска испостава.

Царинска и друга контрола

Физичка царинска контрола

Физичката царинска контрола опфаќа контрола на законитоста на влез, излез и транзит на стока и патници во царинското подрачје на Република Македонија и декларирањето на видот и количината на стоката за нејзино царинење.

РЕЗУЛТАТИ ОД ЦАРИНСКА ФИЗИЧКА КОНТРОЛА ВО ПЕРИОДОТ ЈАНУАРИ - ЈУНИ 2013 ГОДИНА							
Вид на наод	Ед. мерка	Q 1		Q 2		Вкупно	
		Количина	Акции	Количина	Акции	Количина	Акции
Спречување нелегна трговија со наркотички дроги, шсихотропни супстанции и прекурзори	Кг	518,8	12	172,12	9	690,9	21
Спречување нелегална трговија си оружје и распрскувачки материји и предмет	Парче	723	6	14	1	737	7
Заштита на културното наследство	Парче	26	1	48	2	74	3
Спречување на нелегална трговија со живи животни	Паче	240	1			240	1
Спречување илегална имиграција	Лица	137	20	41	13	178	33
Спречување недозволено пренесување на готови пари и хартии од вредност (илјади евра)	Евра	208	19	452	26	660	45
Спречување неовластено тргување со лекови и медицински помагала	Парче	24.166	7	1.354	4	25.520	11
Спречување неовластена трговија со прехранбени производи	Кг	1.772	10	531	7	2.303	17
Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи (илјади парчиња)	Парче	314	36	156	23	470	59
Спречување забранета употреба на екстра лесно гориво	Парче					0	0
Спречување нелегална трговија со облека, модни дотатоци, текстилни производи, репроматеријали	Парче	7.038	23	19.692	44	26.730	67
	Кг	1.060	2	141		1.201	2
	М	2.186	4	2.505		4.691	4
Спречување нелегална трговија со бижутерија, галантерија предмети и накит од благородни метали	Парче	5.288	18	4.845	19	10.133	37
	Кг					0	0
Спречување нелегална трговија со козметика, парфеми, средства за хигиена и сл.	Парче	3.487	12	44.650	16	48.137	28
Спречување нелегална трговија со други видови стоки	Парче	27.452	28	38.223	58	65.675	86
	Метри	1.250	4	139		1.389	4
Вкупно акции			203		222		425

Со примена на системот за анализа на ризик, во првата половина од 2013 година, во соработка со други државни институции надлежни за контрола на примената на законите, како и врз основа на непосредна проценка на царинските службеници,

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

физичката царинска контрола резултираше со над 420 успешни акции, меѓу кои поинтересни се подолу прикажаните заплени и превремено задржани стоки. Според бројот на акции и количината на привремено задржани и заплени предмети, евидентно е дека и покрај интензивните акции и резултати од акциите за спречување нелегална трговија со наркотички дроги, нелегалната трговија се манифестира со обиди за шверц и криумчарење на мали пратки на производи за широка потрошувачка што сеуште подлежат на увозни давачки.

Спречување нелегална трговија со наркотички дроги, психотропни супстанции и прекурзори

Во вториот квартал од 2013 година, самостојно или во соработка со МВР откриени се 9 обиди за шверц на 171,56 кг марихуана и 0,535 кг хероин, односно, во првото полугодие од 2013 година во 21 акција се заплени вкупно 690,9 кг наркотички дроги.

На ГП Табановце при излез од државата на ПМВ со албански рег.таблички откриени 13 кг марихуана сокриена во вратите на возилото.

На ГП Табановце при излез од државата на ПМВ со албански рег.таблички откриени 16 кг марихуана сокриена во плинската боца на возилото.

Спречување нелегална трговија со артефакти и предмети од културно и историско значење

Во вториот квартал од 2013 година во 2 случаи спречен е шверц на артефакти - 48 парчиња на монети, односно, во првото полугодие од 2013 година во 3 случаи се откриени вкупно 74 парчиња артефакти

На ГП Делчево при излез од државата спречен нелегален обид за изнесување на предмети од културно наследство.

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Спречување нелегална миграција

Во вториот квартал од 2013 година во 13 обиди се откриени 41 илегални емигранти, односно, во првото полугодие од 2013 година во 33 случаи се откриени вкупно 178 илегални имигранти.

На царинската испостава Железничка станица Гевгелија откриени 4 илегалци од Сирија и Алжир во меѓународен товарен воз од Грција, пријавен за влез во Република Македонија.

Спречување нелегален пренос на готови пари и хартии од вредност

Во вториот квартал од 2013 година се откриени 26 обиди за нелегално пренесување на странски готови пари и чекови на вкупен износ од 452 илјади евра, односно, во првото полугодие од 2013 година во 45 случаи се откриени над 660 илјади евра.

На Аеродромот Александар Велики во Скопје спречен обид за нелегално внесување на 54 илјади швајцарски франци.

Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи

Во вториот квартал од 2013 година во 23 случаи е спречен шверц на 156 илјади парчиња цигари и 45,25 килограми режан тутун, односно, во првата половина од 2013 година во 59 случаи е спречен шверц на 470 илјади парчиња цигари.

На ГП Богородица при влез во државата во ПМВ со грчки регистарски таблички, откриени 4.400 парчиња цигари

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Нелегална трговија со галантерија, бижутерија и златни предмети и накит

Во вториот квартал од 2013 година во 19 наврати е спречен шверц на накит и бижутерија со вкупна количина од 4.845 парчиња сребрен и златен накит и бижутерија, галантерија, женски ташни и паричници, како и наочари и футроли. Во првото полугодие од 2013 година во 37 случаи е откриен шверц на над 10 илјади парчиња од овие видови производи.

На ГП Аеродром при влез во државата откриен е шверц на украсни монистри со вкупна тежина од 24 килограми.

На ГП Медитлија при излез од државата пронајдени непријавени женски чанти со вкупна количина од 126 парчиња.

Спречување нелегална трговија со облека, модни дотатоци, текстилни производи, репроматеријали

Во вториот квартал од 2013 година во 44 наврати откриен е шверц на околу 20 илјади парчиња готови текстилни производи, 2.234 м, 287 м², 141 кг материјал за изработка на текстилни производи и обувки. Во првото полугодие од 2013 година во 67 случаи е откриен шверц на околу 27 илјади парчиња вакви производи.

190 парчиња готови текстилни производи без документи за платени увозни давачки откриена и заплнета од мобилните екипи при редовна контрола на возила

Обувки и парчиња горништа за изработка на обувки без документи откриени при редовна контрола на магацин од страна на Службата за надзор на иматели на одобренија при царинарница Куманово

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Спречување нелегална трговија со други видови стока

Во вториот квартал од 2013 година во над 70 случаи е спречен шверц на над 82 илјади парчиња разна друга стока, односно, во првата половина до 2013 година во над 110 случаи се запленили над 110 илјади парчиња разна друга стока.

На ГП Медитлија при влез во државата при претрес на ПМВ пронајдени разни видови на автоделови сокриени под патосниците на возилото

Непочитување на правилата за управување со странски возила и за јавен превоз

Поради непочитување на прописите за управување со странски моторни возила во Република Македонија, во период април - јуни 2013 година Царинската управа привремено задржа 7 патнички моторни возила и еден моторцикл. Кумулативно, во периодот јануари - јуни 2013 година Царинската управа **во 58 случаи привремено задржа 58 возила од кои 46 патнички моторни возила и 12 моторцикли.**

ЗАДРЖАНИ МОТОРНИ ВОЗИЛА ПОРАДИ НЕПОЧИТУВАЊЕ НА ПРОПИСИТЕ ВО 2013 ГОДИНА			
Вид возило	Q 1	Q 2	Вкупно
ПМВ	39	7	46
ТМВ			0
Мортоцикли	11	1	12
Друго			0
Вкупно	50	8	58

Самостојно или во соработка со Државниот инспекторат за транспорт, во периодот април - јуни 2013 година откриени се 8 случаи на непочитување на прописите во меѓународниот превоз на патници и стоки, по што, Државниот инспекторат за транспорт издаде едно решение за трајно одземање на товарно моторно возило, 4 решенија за привремена забрана за користење на 2 товарни моторни возила и 2 автобуси и 3 решенија за забрана за влез и вршење превоз во Република Македонија. Во првата половина од 2013 година се **откриени 17 случаи на непочитување на прописите во меѓународниот превоз на патници.**

Документарна царинска контрола

Документарната царинска контрола опфаќа контрола на усогласеноста на царинските и други документи за царинско постапување согласно регулативата. Оваа контрола се врши при увоз, извоз, транзит, привремен увоз, на правни лица и за нивните управители, како и за физички лица, без оглед дали станува збор за резиденти и за нерезиденти.

Врз основа на непосредна документарна царинска контрола, во периодот април - јуни 2013 година, во над 6.820 случаи се откриени несоодветни документи за царинење и за неусогласеност со мерките на трговската политика, од кои над 6.488 случаи

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

невалидни, фалсификувани и други несоодветни документи со цел прикажување пониска царинска вредност за пресметка на увозни давачки, скоро 140 случаи на невалидни сертификати за преференцијално потекло на стоките со цел избегнување плаќање на увозни давачки, над 150 случаи за несоодветно распоредување во тарифни ознаки со помали увозни давачки и над 42 случаи на презентирање други видови несоодветни документи за избегнување плаќање на увозни давачки или мерките на трговската политика.

РЕЗУЛТАТИ ОД ДОКУМЕНТАРНА ЦАРИНСКА КОНТРОЛА ВО ПРВА ПОЛОВИНА ОД 2013 ГОДИНА												
Вид на документ	Q 1				Q 2				Вкупно			
	Н е в а л и д н и	Ф а л с и ф а т	Д р у г и	В к у п н о	Н е в а л и д н и	Ф а л с и ф а т	Д р у г и	В к у п н о	Н е в а л и д н и	Ф а л с и ф а т	Д р у г и	В к у п н о
Фактури (пониска вредност)	3,059	0	3,088	6,147	5,429	0	1,058	6,487	8,488	0	4,146	12,634
Сертификати за преференцијално потекло	54	5	16	75	121	5	14	140	175	10	30	215
Несоодветно тарифно распоредување на стоката	76	0	31	107	86	18	46	150	162	18	77	257
Други документи за пресметка на увозни давачки	11	0	9	20	2	0	30	32	13	0	39	52
Други видови невалидни документи	2	1	4	7	10	1	0	11	12	2	4	18
Вкупно	3,202	6	3,148	6,356	5,648	24	1,148	6,820	8,850	30	4,296	13,176

Со откриените невалидни и фалсификувани царински и други документи, увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 171,8 милиони денари на име увозни давачки. Најголем број од невалидните и фалсификувани документи за царинска вредност се однесува на увозно царинење на употребувани патнички и товарни моторни возила и механизација, работни машини, замрзнато пилешко месо, грав, собни врати, гранит, паркет, автоделови, керамички плочки, земјоделски машини, туш кабини, лепак, лакови, пластични буриња, хартија, текстилни производи, мобилни телефони, изолациони материјали, сталажи рекламни полици, мебел и делови за мебел, обувки, екстра лесно гориво со помали на параметри на обојувачот Solvent Yellow124(mgl-/l), рекламни материјали, мостри, хартија, каталози и сл.

Откриените случаи на распоредувањето на стоките во несоодветни тарифни ознаки, пред сè се однесуваат на ветеринарни лекови, новчаници, навртки, облека, теписи, кондиторски производи, земјоделски производи, фолии, алуминиумски делови, мебел, пластични решетки за поден систем, безоловен бензин, сушени лути пиперчиња, рекламни панели, јастив мед со додатоци, бамбусов паркет, топловална жица, вентили, замрзнати пилешки желудници, употребувани земјоделски машини, препарати за третитање т.е. за забрзување на зреењето на овошјето. бутан пропан, метални сталажи, топло чоколадо, терминални камери, машини за филтрирање, конектори, употребувани товарни возила, санитарии, термометри, сушено овошје, сталажи за продавници, Led сијалички, сокови, памучни прекривки, растително масло, тетрапак амбалажа, кабли, средства за доработка на кожа и сл. Покрај наодите

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

откриени директно од страна на царинските испостави и одделенијата за истраги и за оперативни работи, значителна улога во утврдување на несоодветно тарифно распоредување на стоките имаше Царинската лабораторија.

Врз основа на непосредна документарна царинска контрола, во првата половина од 2013 година, во над 13 илјади случаи се откриени несоодветни документи за царинење и за неусогласеност со мерките на трговската политика, од кои над 12,6 илјади случаи невалидни, фалсификувани и други несоодветни документи со цел прикажување пониска царинска вредност за пресметка на увозни давачки, над 200 случаи на невалидни сертификати за преференцијално потекло на стоките со цел избегнување плаќање на увозни давачки, над 250 случаи за несоодветно распоредување на сотаката во тарифни ознаки со помали увозни давачки и над 70 случаи на презентирање други видови несоодветни документи за избегнување плаќање на увозни давачки или мерките на трговската политика.

Царинска лабораторија

Во вториот квартал 2013 година, во лабораторијата се анализирали **118 мостри**. Најголем дел од мострите се однесуваат на производи од нафта и нафтени деривати, минерали, прехранбени производи и други производи на хемиската индустрија.

РАБОТА НА ЦАРИНСКАТА ЛАБОРАТОРИЈА ВО 2013 ГОДИНА													
Период	Бр.на земен мостри	НАОДИ (БРОЈ И ИЗНОС НА ИЗБЕГНАТИ ДАВАЧКИ О МИЛИОНИ МКД)										Мерки на Вкупно	
		Несоодветно тарифно распоредување											
		Нафта		Храна		Алкохол		Друго		на трг.пол.	Број	Износ	
		Број	Износ	Број	Износ	Број	Износ	Број	Износ				
I	44	0	0,0	6	0,2	0	0,0	4	0,3	0	10	0,5	
II	33	0	0,0	6	0,5	0	0,0	4	0,1	0	10	0,6	
III	28	0	0,0	1	0,2	0	0,0	4	0,1	0	5	0,3	
Q 1	105	0	0	13	0,9	0	0	12	0,5	0	25	1,4	
IV	37	1	0,0	0	0,0	0	0,0	3	0,0	1	4	0,0	
V	42	1	0,6	2	0,2	0	0,0	4	0,5	1	7	1,3	
VI	39	4	0,0	0	0,0	1	0,1	1	0,0	4	6	0,1	
Q 2	118	6	0,6	2	0,2	1	0,1	8	0,5	6	17	1,4	
Вкупно	223	6	0,6	15	1,1	1	0,1	20	1,0	6	42	2,8	

Притоа, од вкупно 118 анализирани мостри, **во 17 случаи** (14,4%) врз основа на лабораториска анализа е констатирано дека стоката била распоредена во несоодветна тарифна ознака. Несоодветното тарифно распоредување имало за цел распоредување во тарифна ознака со помала или без царинска стапка или стапка на ДДВ, како и со цел избегнување на забрани и ограничувања за увоз на стока, утврдени со мерките на трговската политика.

Во првата половина од 2013 година се анализирани 223 мостри, при што, во 42 случаи е утврдена неправилност поради што е наложена дополнителна наплата на 2,8 милион денари јавни давачки.

Резултати од постцаринска контрола

Постцаринската контрола опфаќа контрола кај трговските друштва после спроведено царинење, како и надзор на иматели на одобренија за царински постапки со економски ефект, одобренија за поедноставени царински постапки и за вршење работи на застапување во царински постапки и др.

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Во период април - јуни 2013 година извршени се 415 контроли на трговски друштва, вклучително и иматели на царински и акцизни одобренија од секаков вид. Во вториот квартал засилен е надзорот кај имателите на одобренија за поедноставени постапки, царинско складирање и ППЧ⁹, како и кај иматели на одобренија за царинско застапување. При извршените 19 контроли на трговски друштва откриени се 5 случаи

РЕЗУЛТАТИ ОД КОНТРОЛА НА ТРГОВСКИ ДРУШТВА ВО 2013			
Вид на контрола	Q1	Q2	Σ
Контрола на трговски друштва	16	19	35
Контрола на иматели на акцизни одобренија	8	16	24
Контрола на иматели на одобренија за увоз за облагородување	50	81	131
Контрола на иматели на одобрени за царинско складирање и ППЧ	35	109	144
Контрола на иматели на други одобренија со економски ефект	14	24	38
Контрола на поедноставени царински постапки	62	127	189
Контрола на иматели на одобренија за царинско застапување	0	39	39
Контрола на иматели на други одобренија	1	0	1
Вкупно	186	415	601

на обиди за избегнување плаќање на увозни давачки на вкупен износ од 0,46 милиони денари. Обидите за избегнување на увозни давачки се однесуваат на непријавување на трошоци за меѓународен транспорт, лежарини и складишнини, неправилно тарифно распоредување на увезените стоки. За откриените неправилности се поднесени соодветни пријави, согласно законот.

При извршените 16 контроли на иматели на акцизни одобренија откриен е 1 случај на обид за избегнување плаќање на акцизни давачки во вкупен износ од 0,07 милиони денари. Во период април-јуни 2013 година нема случаи на одземени или вратени акцизни дозволи и одобренија.

При извршените 81 контроли на иматели на одобренија за увоз за облагородување откриени се 7 случаи за избегнување плаќање увозни давачки во вкупен износ од околу 3 милиони денари. При контрола на 109 иматели на одобренија за царинско складирање и ППЧ (простории за привремено чување на стоката) не се откриени случаи за избегнување плаќање увозни давачки. Во периодот април - јуни 2013 година не се откриени случаи на непридржување на условите за поедноставени царински постапки поради кои би следело одземање на одобрението за поедноставени царински постапки.

Преземени правни мерки за откриените неправилности

Покрај непосредно, со записник наложување за плаќање на поголеми износи на увозни давачки и одземање на царински и акцизни одобренија, за утврдените неправилности Царинската управа донесува управни решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки и поднесува прекршочни и кривични пријави.

Решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки

Во периодот април - јуни 2013 година, Царинската управа донесе 127 решенија за наплата на увозни давачки, ДДВ, акцизи и надоместоци.

⁹ Простории за привремено чување на стоката

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

На име дополнителна наплата на увозни давачки и ДДВ се донесени 124 решенија на вкупен износ од 7,51 милиони денари, од кои:

- 10 решенија поради несоодветно

УПРАВНИ РЕШЕНИЈА ЗА ДОПОЛНИТЕЛНА НАПЛАТА (ВО МИЛИОНИ МКД) ДОНЕСЕНИ ВО 2013 ГОДИНА						
Вид на управно решение	Q 1		Q 2		Вкупно	
	Број	Износ	Број	Износ	Број	Износ
Невалидно тарифно распоредување	12	0.6	10	1.6	22	2.2
Невалидна царинска вредност	24	5.5	8	1.9	32	7.4
Невалидно преференцијално потекло	50	2.5	27	1.5	77	4.0
Други несоодветни основи	186	7.9	79	2.5	265	10.4
Непочитување на акцизната регулатива	3	204.5	3	59.5	6	264.0
Вкупно	275	221.0	127	67.0	402	288.0

распоредување на стоката во тарифна ознака со пониски (или нула) стапки на увозни давачки,

- 8 решенија поради декларирана пониска вредност на стоката како основица за пресметка на увозните давачки, утврдено со проверка на фактури и други документи за царинска вредност во царинските служби на извозникот,
- 27 решенија поради невалидни докази за преференцијално потекло на стоката, врз основа на проверка во царинските служби на извозникот,
- 79 решенија за дополнителна наплата по други основи и тоа: измена на податоци во царински декларации, нераздолжена транзитна постапка, плаќање на увозни давачки за пуштање во слободен промет пред истекот од рокот за кој стоката била ослободена од давачки, наплата на трошоци за извршени анализи на земени мостри, дополнителна наплата по основ на сторен прекршок, дополнителна наплата по основ на комисиjsки записници за наод, наплата на надоместоци, извршени теренски контроли во трговски друштва и др.

На име дополнителна наплата на акциза и други давачки (надоместоци) поради непочитување на акцизната и друга регулатива при пуштање на акцизни добра во акцизно-правен слободен промет се донесени 3 решенија на вкупен износ од 59,5 милиони денари, кој скоро целосно се однесува на дополнителна наплата на надоместоци за тутунски производи.

Во првата половина од 2013 година Царинската управа донесе 402 решенија за дополнителна наплата на јавни давачки во вкупен износ од 288 милиони денари.

Кривични пријави

Во првото полугодие од 2013 година Царинската управа **поднесе 49 кривични пријави против 68 физички лица и 9 правни лица**. Најголем дел од поднесените кривични пријави се однесуваат на недозволено тргување со наркотички дроги (16 кривични пријави против 30 физички лица) и поднесени фалсификувани фактури (11 кривични пријави против 11 физички лица). Во вториот квартал од 2013 година Царинската управа **поднесе 24 кривични пријави против 34 физички и 5 правни лица**.

Карактеристично и за овој период е големиот број поднесени кривични пријави поради недозволено тргување на наркотички дроги - 7 кривични пријави против 14 физички лица, по кои следат 6 кривични пријави против 6 физички лица за поднесени фалсификувани фактури.

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

ПОДНЕСЕНИ КРИВИЧНИ ПРИЈАВИ ВО 2013 ГОДИНА								
Основ за поднесена кривична пријава	Q 1			Q 2			Вкупно	
	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица
Недозволено тргување со наркотички дроги	16		9	14		7	30	0
Недозволено тргување со цигари							0	0
Недозволено тргување со оружје и распрскувачки материјали	2		2				2	0
Недозволено тргување со лекови	3		2				3	0
Криумчарење благородни метали	1		1	3		3	4	0
Криумчарење други видови стока				3	1	1	3	1
Фалсификување други исправи				2	1	1	2	1
Поднесени фалсификувани фактури	5		5	6		6	11	0
Поднесени фалсификувани сертификати за потекло на стоката	3	2	3				3	2
Поднесени фактури со пониски цени од вистинските	2	2	2	4	3	4	6	5
Неовластено производство и промет со општо опасни материи							0	0
Изнесување во странство археолошки материјал, културно наследство	2		1	2		2	4	0
Други основи							0	0
Вкупно	34	4	25	34	5	24	68	9

Поради поднесени фалсификувани фактури со пониски цени од вистинските во овој период се поднесени 4 кривични пријави против 3 физички и 3 правни лица. Поради криумчарење на благородни метали поднесени се 3 кривични пријави против 3 физички лица. Поради изнесување во странство археолошки материјал и културно наследство поднесени се 2 кривични пријави против 2 физички лица. Поради криумчарење моторен бензин забранет за увоз во овој период беше поднесена 1 кривична пријава против 3 физички и 1 правно лице. Поради фалсификување на сертификат за учество на возачите во меѓународниот патен транспорт поднесена е една кривична пријава против 2 физички лица и 1 правно лице.

Царински, девизни и акцизни прекршоци

Во првата половина од 2013 година до Одделението за прекршоци на Царинската управа се доставени 505 прекршочни пријави против 390 физички лица и 115 правни лица. Најголем дел од нив се однесуваат на царински прекршоци (450), но значителен е и бројот на девизни прекршоци (50). Во периодот април-јуни 2013 година се поднесени 283 прекршочни пријави од кои, 250 за сторен царински прекршок, 30 за

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

девизен прекршок и 3 за акцизен прекршок. Од вкупно поднесени прекршочни пријави, 199 се однесуваат на физички, а 84 на правни лица.

Во првата половина од 2013 година се решени 955 прекршочни пријави, при што се изречени глоби на вкупен износ од 58,2 милиони денари. Во вториот квартал од 2013 година, беа решени 507 прекршочни предмети (од претходните периоди) и притоа на сторителите им беа изречени глоби во износ од околу 32,6 милиони денари. Во 298 предмети покрај глобата им беше изречена и посебна мерка одземање на стоката предмет на прекршокот, а во 23 предмети за сторен девизен прекршок изречена е мерка одземање на непријавените девизни средства кои во денарска противвредност изнесуваат околу 23,4 милиони денари.

Во првата половина од 2013 година се изречени 1.049 мандатни казни против 526 физички лица и 523 правни лица, на вкупен износ од 10,73 милиони денари. Најголем број мандатни казни беа изречени во Царинарница Скопје (411), по која следи Царинарница Гевгелија (272).

Во вториот квартал од 2013 година се изречени 567 мандатни казни, од кои 274 на физички лица, а 293 на правни лица, при што на сторителите им се изречени казни во висина од околу 7 милиони денари. Во Царинарница Скопје се изречени 238 мандатни казни во износ од 2.36 милиони денари, во Царинарница Гевгелија се изречени 145 мандатни казни во износ од 2.10 милиони денари, во Царинарница Штип се изречени 71 мандатна казна во износ од 1.6 милиони денари, во Царинарница Битола се изречени 42 мандатни казни во износ од 0,23 милиони денари и во Царинарница Куманово се изречени 71 мандатни казни во износ од 0.71 милиони денари.

ПРИМЕНИ ПРЕКРШОЧНИ ПРИЈАВИ ВО 2013 ГОДИНА									
Вид на прекршоци	Q 1			Q 2			Вкупно		
	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица	Вкупно
Царински	170	30	200	166	84	250	336	114	450
Девизни	20	0	20	30	0	30	50	0	50
Акцизни	1	1	2	3	0	3	4	1	5
Други	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	191	31	222	199	84	283	390	115	505

РЕШЕНИ ПРЕКРШОЧНИ ПРЕДМЕТИ И ИЗРЕЧЕНИ ГЛОБИ (во милиони денари) ВО 2013 ГОДИНА							
Вид на прекршоци	Q 1		Q 2		Вкупно		
	Број	Глоба	Број	Глоба	Број	Глоба	
Царински	444	25.7	482	31.7	926	57.4	
Девизни	4		23	0.8	27	0.8	
Акцизни	0	0	2	0.0	2	0	
Други	0	0	0	0.0	0	0	
Вкупно	448	25.7	507	32.5	955	58.2	

БРОЈ НА ИЗРЕЧЕНИ МАНДАТНИ КАЗНИ ВО 2013 ГОДИНА									
Царинарница	Q 1			Q 2			Вкупно		
	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица	Вкупно
Скопје	108	65	173	116	122	238	224	187	411
Куманово	36	26	62	41	30	71	77	56	133
Штип	21	49	70	47	24	71	68	73	141
Гевгелија	41	86	127	36	109	145	77	195	272
Битола	46	4	50	34	8	42	80	12	92
Вкупно	252	230	482	274	293	567	526	523	1049

ВКУПЕН ИЗНОС НА ИЗРЕЧЕНИ МАНДАТНИ КАЗНИ (во милиони денари) ВО 2013 ГОДИНА						
Царинарница	Q1		Q2		Вкупно	
	Број	Износ	Број	Износ	Број	Износ
Скопје	173	1.23	238	2.36	411	3.59
Куманово	62	0.41	71	0.71	133	1.12
Штип	70	0.44	71	1.6	141	2.04
Гевгелија	127	1.47	145	2.1	272	3.57
Битола	50	0.18	42	0.23	92	0.41
Вкупно	482	3.73	567	7	1049	10.73

Учество во меѓународни активности

Во период април - јуни 2013 година Царинската управа учествуваше во Проектот „GLOBAL SHIELD“, мултилатерална операција за борба против нелегалниот транспорт и трговија со високо ризични хемикалии кои се употребуваат за производство на експлозиви, во организација и координација на СЦО.

Во овој период Царинската управа внесе во CEN базата 56 заплени, а доставени се и 13 информации за заплена на дрога до ЗКА Балкан инфо, како и 61 информација за заплена стока до SELEC центарот Букурешт.

Заштита на права од интелектуална сопственост

На крајот на првата половина од 2013 година бројот на регистрирани барања за заштита на трговски марки со царинска заштита на права од интелектуална сопственост изнесуваше 250 (222 на крајот на 2012 година).

Бројот на регистрирани царински службеници – корисници на IPM (Interfaced Public Member) платформата на СЦО изнесуваше 520, кои во текот на вториот квартал на 2013 година оствариле 703 пристапи до апликацијата. Апликацијата претставува средство за ефикасно препознавање на оригиналноста на производите, како и за ефективно откривање и докажување на фалсификувани трговски марки.

Покрај другите, барање за заштита на права од интелектуална сопственост во Царинската управа имаат регистрирано и следните трговски марки: Wash & Go, All Star, Converse, Cons, Vileda, Gezer, Visionnaire, La Vie Est Belle, Ferrari, Paul & Shark, Fire & Ice Bogner, P-S-Playstation и Tag Heuer.

Во првата половина од 2013 година се задржани 235 илјади парчиња стока поради основано сомневање дека повредуваат права од интелектуална сопственост. Во периодот април - јуни 2013 година во 41 акции, привремено се задржани 60,4 илјади парчиња стока поради основано сомневање за повреда на права од интелектуална сопственост (23 акции, 174.5 илјади

парчиња во периодот јануари – март 2013 година). Во вкупната количина доминираше учеството на паста за заби со над 59%, обувки и додатоци со над 17%, и козметички производи над 15%. Во однос на потеклото на привремено задржаната стока по овој основ, доминира Кина со околу 73% по која следи Турција со околу 10% и Бугарија со околу 8%.

ЗАДРЖАНИ ПРОИЗВОДИ ВО ПРВ КВАРТАЛ 2013 ГОДИНА ПОРАДИ СОМНЕВАЊЕ ДЕКА ПОВРЕДУВААТ ПРАВО ОД ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ ВО 2013 ГОДИНА				
Вид на производи	Ед. мерка	Q 1	Q 2	Вкупно
1 Облека, додатоци и други поврзани производи и репроматеријали	Парче	1,663	1,041	2,704
2 Обувки и додатоци	Пар	2,708	10,147	12,855
3 Парфеми, дезодоранси, козметика исл.	Парче	3,354	9,042	12,396
4 Телефони, ИТ, аудио, видео, делови и опрема и сл.	Парче	313	314	627
5 Авто делови и опрема	Парче	13,900	160	14,060
6 Лекови	Парче			0
7 Друго	Парче	152,567	39,738	192,305
Вкупно		174,505	60,442	234,947

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Врз основа на потврдена повреда на права од интелектуална сопственост, во текот на вториот квартал на 2013 година, под царински надзор **беа уништени 51.608 парчиња фалсификувана стока** (текстилни производи, обувки, козметички производи и модни додатоци). За 1.200 парчиња арматурни батерии, поднесена е тужба пред надлежен суд поради повреда на право за интелектуална сопственост. 35 илјади парчиња паста за заби е ослободена бидејќи застапниците на имателите на трговски марки се изјаснија дека предметната стока не ги повредува правата од интелектуална сопственост, односно дека истата е оригинална. Околу 2 илјади парчиња козметички производи се ослободени поради тоа што застапниците и носителите не изразија интерес да се регистрираат кај Царинската управа, преку поднесување барање за заштита на права од интелектуална сопственост.

Во продолжение се прикажани поинтересни случаи на привремено задржаната стока поради основано сомневање дека повредува права од интелектуална сопственост.

1.900 пара детски спортски обувки привремено задржани на ЦИ Богородица

5.796 пара влечки привремено задржани на ЦИ Дојран

Наплатени приходи

Во вториот квартал 2013 година Царинската управа по сите основи наплати вкупно **16.043,8 милиони денари**. Овој износ е поголем за 4% во однос на истиот период 2012 година кога се наплатени 15.462,4 милиони денари. Во првата половина од 2013 година по сите основи се наплатени вкупно 29.506 милиони денари, споредено со 30.036 милиони денари наплатени во истиот период 2012 година, што е за 1,8% помалку.

НАПЛАТЕНИ ПРИХДИ (Во милиони денари)										
Период	2013					2012				
	Царина	ДДВ	Акцизи	Надоместоци	Вкупно	Царина	ДДВ	Акцизи	Надоместоци	Вкупно
I	360	2,865	1,172	219	4,616	264	2,915	1,365	138	4,682
II	297	2,764	1,107	116	4,284	343	3,054	971	157	4,525
III	358	2,867	1,171	167	4,563	325	3,784	1,071	187	5,367
Q 1	1,015	8,496	3,450	502	13,463	932	9,753	3,407	482	14,574
IV	424	3,465	1,354	258	5,501	354	3,465	1,246	173	5,238
V	342	3,197	1,535	162	5,236	333	3,231	1,331	208	5,103
VI	319	3,161	1,555	271	5,306	307	3,140	1,484	190	5,121
Q 2	1,085	9,823	4,444	691	16,043	994	9,836	4,061	571	15,462
Вкупно	2,100	18,319	7,894	1,193	29,506	1,926	19,589	7,468	1,053	30,036

Царина

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Во првата половина од 2013 година се наплатени 2.100 милиони денари на име царина, што е за 9% повеќе во однос на истиот период од 2012 година. Во вториот квартал 2013 година се наплатени 1.085 милиони денари по основ на царина и други царински давачки со еквивалентен ефект, што е за 11% повеќе од планираните 975 милиони денари и 9% повеќе во однос на вториот квартал 2012 година кога се наплатени 994 милиони денари.

Пораст на наплатени приходи од царина во вториот квартал од 2013 година бележат:

- Увозот на тутун и производи за замена на тутун бележи пораст од 38% (пред сè цигари);
- Увозот на зеленчук, корења и грутки за јадење бележи пораст од 96%. Вредноста на увозот е зголемена за 73% (зголемување за 75 милиони денари), а количината на увоз е зголемена за 153% (зголемување за 4.411 тони) во однос на истиот период минатата година;
- Увозот на облека и прибор за облека, освен плетени или хеклани производи (Глава 62) бележи пораст од 48%. Вредноста на увозот е зголемена за 33% (зголемување за 83 милиони денари), а количината на увозот е зголемена за 12% (зголемување за 85 тони);
- Увозот на млеко и производи од млеко, живински птичји јајца, природен мед, јастиви производи од животински потекло, неспомнати ниту опфатени на друго место бележи пораст од 42%. Вредноста на увоз е зголемена за 4% (зголемување за 24 милиони денари), а количината на увоз е намалена за 21% (разлика 1.771 тони).

ДДВ

Во првата половина од 2013 година се наплатени 18.319 милиони денари на име ДДВ од увоз, што е за 6,5% помалку во однос на истиот период минатата година. Наплатените приходи од увозен ДДВ во вториот квартал 2013 година изнесуваат 9.823 милиони денари, што е еднакво на оствареното во истиот период 2012 година.

Позначајно зголемување на приходи од ДДВ во вториот квартал од 2013 година е забележано при:

- Увозот на електрични машини и опрема и нивни делови, апарати за снимање или репродукција на звук, телевизиски апарати за снимање или репродукција на слики и звук, и делови и прибор за овие апарати, со пораст до 31%. Вредноста на увозот е за 32% поголема од вредноста во истиот период 2012 година (зголемување за 1.296 милиони денари), а количината за 36% (зголемување 1.659 тони). Зголемената вредност и количина се причина за зголемување на приходите од ДДВ на увозот на овој вид стока;
- Увозот на нуклеарни реактори, котли, машини и механички уреди, нивни делови (20%). Вредноста на увозот на овој вид стока е зголемена за 36% (зголемување за 1.779 милиони денари), а количината на увоз е зголемена за 24% (зголемување 2.932 тони). Зголемената вредност и количина се причина за зголемување на приходите од ДДВ на увозот на овој вид стока;
- Увозот на пластични маси и производи од пластични маси. Вредноста на увозот на овој вид стока е зголемена за 15% (зголемување за 452 милиони денари), а количината на увоз е зголемена за 19% (зголемување 5.015 тони). Зголемената

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

вредност и количина се причина за зголемување на приходите од ДДВ на увозот на овој вид стока.

Позначајно намалување на приходи од ДДВ во вториот квартал 2013 година е забележано кај:

- Увозот на минерални горива, минерални масла и производи од нивна дестилација, битуменозни материи, минерални восоци (Глава 27) во однос на истиот период 2012 година, за 13%. Вредноста на увозот на овој вид стока е намалена за 13% (намалување за 1.736 милиони денари), а количината на увоз е зголемена за 5% (разлика 19.169 илјади тони). Намалувањето на приходи од ДДВ се должи на намалената вредност на увоз и намалената количина на овој вид стока;
- Увозот на железо и челик (Глава 72) за 33%. Вредноста на увозот е за 32% пониска од вредноста на увоз во април-јуни 2012 година (разлика 1.456 милиони денари) и количината е намалена за 23% (разлика 50 илјади тони). Намалената вредност и количина се причина за намалување на приходите од ДДВ на увозот на овој вид стока.

Акцизи

Во првата половина од 2013 година се наплатени 7.894 милиони денари на име акциза, што е за 5,7% повеќе во однос на истиот период 2012 година. Наплатените приходи од акцизи во вториот квартал 2013 година изнесуваат 4.445 милиони денари, што е 9% повеќе од истиот период 2012 година кога се наплатени 4.061 милиони денари.

Најголем приход од акцизи е остварен од наплатата на акциза за минерални масла и деривати кои учествуваат со 55% во вкупно остварениот приход од акцизи и од наплатата на акциза за тутун и тутунски производи кои учествуваат со 37% во вкупно остварениот приход од акцизи. Приходите од акцизи наплатени во внатрешен промет во вториот квартал 2013 година учествуваат со 80% во вкупно наплатените акцизи, наспроти наплатените акцизи од увоз кои учествуваат со 20%.

Надоместоци

Во првата половина од 2013 година се наплатени 1.193 милиони денари, што е за 13,3% повеќе во однос на истиот период минатата година. Наплатените приходи од надоместоци во вториот квартал 2013 година изнесуваат 691,3 милиони денари, што е 21% повеќе во однос на истиот период 2012 година кога се наплатени 570,8 милиони денари. Најголем приход од надоместоци е остварен од наплатените приходи од надоместокот за здравствена заштита кои во вкупниот приход учествува со 44,5%, надоместокот од тутун и тутунски производи кој во вкупниот износ учествува со 26,7%, како и надоместокот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати кој учествува со 19% во вкупниот приход од надоместоци.

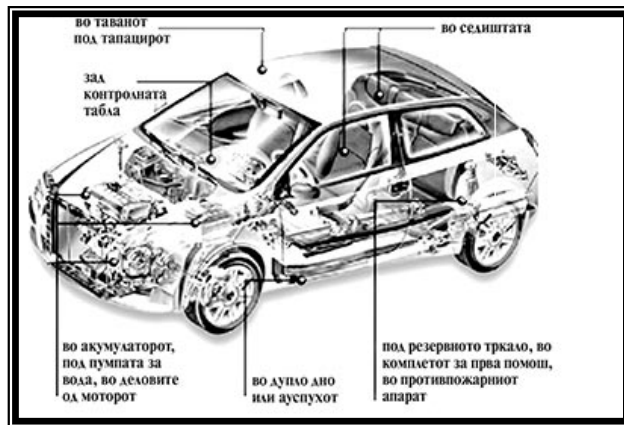
Односи со јавноста

Во вториот квартал од 2013 година одржани се 5 прес конференции, направени се две репортажи и воспоставени се две линковски поврзувања во телевизиски вести. Во неделниот весник „Капитал“ објавено е интервју со директорот на Царинската управа. До медиумите беа пратени 51 соопштение за заплени на дрога, девизи, фалсификувана стока, прекршочни пријави, кривични пријави, а одговорено е на 26 новинарски прашања.

Репортажи:

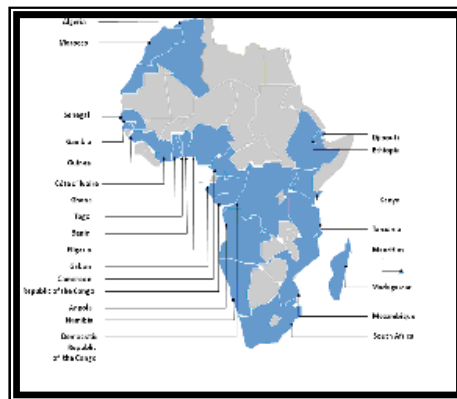
Дрога пренесуваат на себе, во храна и во прибор за лична хигиена

Во април 2013 година во дневниот весник „Нова Македонија“ е објавен прилог во кој новинарот ги разработува начините на шверц на дрога, профилот на шверцерите што минуваат низ Република Македонија, за нивните идеи каде и како да ја сокријат дрогата, како и за нивните мотиви за шверц на дрога. Новинарот се осврнува и на начинот на контролата на царинските службеници, улогата на царинските кучиња, како и на употребата на модерни рентгенски скенери кои го олеснуваат прегледот на камиони и возила и ги детектираат двојното дно или скриената преграда каде што може да се стави дрогата.

Фалсификувањето е поисплатливо од шверцувањето дрога

По повод учеството на претставник на Царинската управа во меѓународна оперативна мисија за откривање фалсификувани производи, организирана од страна на СЦО, а, која се одвиваше во Африка, во дневниот весник „Нова Македонија“ е објавено интервју со претставникот од Царинската управа. Даден е осврт на видовите производи кои најчесто се фалсификуваат, каде најчесто се произведуваат, маршрутите на движење и методите за нивно откривање.

Интернет и интранет

Во вториот квартал од 2013 година интернет страницата ја посетиле над 40 илјади посетители. Овој период корисниците испратија 241 прашања, жалби и сугестии. Одговорено е на 148 прашања. Во вториот квартал од 2013 година на интернет страницата објавени се 157 содржини на македонски јазик, 29 се објавени англиски и 25 на албански јазик. Во вториот квартал од 2013 година страницата е посетена 428.441 пати. Најпосетени се табовите: „Вести“ (230.353 пати), „Царинска тарифа“ (19.270 пати), „Најчесто поставувани прашања“ (17.390 пати), „Интерактивна мапа“ (7.135 пати), „Контакти“ (6.731 пати), „Царински закон“ (5.110 пати). Во првата половина од 2013 година се објавени вкупно 276 содржини, интернет страницата ја посетиле 82.994 посетители, а истата била посетена 840.867 пати.

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА ВО 2013			
	Q1	Q2	Вкупно
Објавени содржини	119	157	276
Број на посетители	42,236	40,758	82,994
Број на посети	412,426	428,441	840,867
Најпосетени табови (број)			
Вести	226,715	230,353	457,068
Царинска тарифа	19,204	19,270	38,474
Најчесто поставувани прашања	18,067	17,390	35,457
Интерактивна мапа	4,263	7,135	11,398
Контакти	6,120	6,731	12,851
Царински закон	4,657	5,110	9,767

На интранет порталот на Царинската управа во вториот квартал на 2013 година се објавени 700 информации. Во првата половина од 2013 година вкупно се објавени 969 содржини, а интранет страницата била посетена 63.801 пати.

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА ИНТРАНЕТ СТРАНИЦАТА ВО 2013			
	Q1	Q2	Вкупно
Објавени содржини	269	700	969
Број на посетители	3,471	3,434	6,905
Број на посети	32,520	31,281	63,801

Во јуни 2013 година поставен е профил на Царинската управа на Twitter на кој се објавени 2 настана.

Отворена царинска телефонска линија (197)

На отворената царинска телефонска линија (197) во првата половина од 2013 година се добиени вкупно 11.104 повици, од кои 24 „А“ класа¹⁰, 40 повици од „Б“ класа¹¹, 389 повици од „С“ класа¹² и 36 повици од „Ј“ класа¹³.

ОТВОРЕНА ЦАРИНСКА ТЕЛЕФОНСКА ЛИНИЈА - 197 (2013 ГОДИНА)			
Број и вид на повици	Q1	Q2	Вкупно
Класа А	13	11	24
Класа Б	11	29	40
Класа С	185	204	389
Класа Ј	15	21	36
Останати	5,288	5,327	10,615
Вкупно	5,512	5,592	11,104

¹⁰ А класа се информации за кои се бара неопходна акција од страна на царинска испостава или мобилна екипа

¹¹ В класа се информации кои бараат понатамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска управа

¹² С класа се информации што неможат да се користат, односно се повици за поплака или пофалба на царински процедури

¹³ Ј класа се информации проследени до Сектор за професионална одговорност, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за непрофесионално работење на царинските работници

Граѓански дневник

Во вториот квартал од 2013 година Граѓанскиот дневник на интернет страната на Царинската управа е **посетен околу 600 пати** (200 пати месечно). Во правата половина од 2013 година Граѓанскиот дневник е посетен 1.200 пати, а преку системот Граѓански дневник (www.uslugi.gov.mk) се поставени 8 прашања, кои се соодветно одговорени.

Претставки и предлози и слободен пристап до информации.

Во периодот јануари - јуни 2013 година, Царинската управа прими 4 претставки и предлози и по истите е соодветно постапено. Согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер примени се 6 барања и истите се соодветно одговорени.

Волонтерство

Согласно заклучок на Владата на Република Македонија, Царинската управа спроведе постапка за избор на кандидати за волонтирање во 2013 година. Во постапката беа избрани 8 волонтери кои се распоредени во царинарниците Скопје, Куманово, Штип и Битола. Волонтерите во јули, август и првата половина од септември ќе помагаат во извршувањето на работните задачи на царинските службеници.

Царинска соработка

Соработка со бизнис заедницата

Во периодот април – јуни 2013 година се одржаа 2 состаноци на Советодавното тело на кои беше разгледана постапката на извоз на производи со мала вредност и количина согласно, царинските прописи. Беа анализирани можностите за олеснување и забрзување на примената на нетарифните мерки при увоз и извоз, а за чија примена се надлежни Царинската управа и други државни органи. Министерството за информатичко општество и администрација го презентираше порталот ЕНЕР (Единствен национален електронски регистар на прописи). Беше презентиран и Извештајот за работа на Царинската управа во првиот квартал на 2013 година, при што беше договорено одржување на работилници со деловната заедница на регионално ниво на кои ќе бидат промовирани новините во царинското работење за забрзување на царинските постапки и подобрување на бизнис климата.

Во овој период Царинска управа и нафтената компанија ЛУКОИЛ потпишаа Меморандум за соработка со кој се обезбеди подобра соработка со цел

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА

минимизирање на нелегалната трговија со нафта и нафтени деривати, како и заштита на легитимната трговија.

Соработка царина - царина

Посета на делегација на Азербејџан на Република Македонија

Во мај 2013 година Царинската управа на Република Македонија и Државниот царински комитет на Азербејџан остварија билатерална средба во Скопје. Државниот царински комитет на Република Азербејџан на Царинската управа на Република Македонија ѝ подари електронска интерактивна табла за обуки. Во Регионалниот тренинг центар на СЦО во Скопје, се одржа средба со претставници на Економскиот факултет, при што, Државниот царински комитет на Република Азербејџан му подари опрема на Регионалниот тренинг центар на СЦО, а беше прикажан и краток филм за Хајдар Алиев (основачот на модерен Азербејџан) и Царината на Азербејџан.

Во Националната галерија „Чифте Амам“ во Стара чаршија во Скопје, свечено беше отворена изложбата на артефакти од Историскиот музеј на Царината на Азербејџан „ВО ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО“, организирана од Државниот царински комитет на Република Азербејџан, а под покровителство на Царинската управа на Република Македонија и Министерството за култура. На изложбата, која траеше четири дена, беа претставени околу 200 предмети од културно значење на азербејџанската царина.

Во Македонската опера и балет се одржа гала концерт „Пријатели засекогаш“, на кој учествуваа 17 врвни оперски и балетски уметници од Азербејџан и 12 оперски и балетски уметници од Македонија. Овој концерт ја симболизира пријателската воља за поголемо зближување на Македонија и Азербејџан, во разни сфери на заеднички интерес, а заедничкиот настап на македонските и азербејџанските уметници и констатацијата за сличностите и

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА

специфичностите на две култури, презентирани преку овој концерт, се потврда дека заедно можеме поуспешно да го негуваме и чуваме културното наследство.

Годишен состанок на директорите на Царините од Европскиот регион на СЦО

На 16 и 17 април во Осло, Норвешка, се одржа годишниот состанок на директорите на Царинските управи од европскиот регион на Светската царинска организација (СЦО). На состанокот присуствува директори на 52 царински служби од земји од Европа и Азија и Генералниот секретар на СЦО. На состанокот се разгледуваа актуелни теми за развојот на Царината во 21 век.

Светски конгрес за борба против фалсификување и пиратерија

Од 24-26 април 2013 година во Истанбул се одржа Седмиот Светски конгрес за борба против фалсификување и пиратерија, организиран од СЦО, Светската организација за интелектуална сопственост (WIPO) и ИНТЕРПОЛ, Меѓународната асоцијација за фабрички и трговски марки (INTA) и Меѓународната стопанска комора (ICC). На покана на Генералниот секретар на СЦО, директорот на Царинската управа на Република Македонија настапи со свое излагање за новите регионални трендови и шеми во фалсификувањето и пиратеријата, како и за техники и алатки кои Царинската управа ги користи за спречување и откривање прекугранична трговија со фалсификувани производи.

Годишна Седница на Советот за царинска соработка на СЦО

Во јуни 2013 година, во Брисел-Белгија се одржа 121-та/122-та Седница на Советот за царинска соработка (СЦО). На седницата беше презентираниот напредокот во реализацијата на Стратешките приоритети на СЦО во областите на безбедноста и олеснувањето на меѓународната трговија, а истовремено беа утврдени стратешките цели на идното делување на СЦО за јакнење на капацитетите на царинските служби и за хармонизирање на царинските постапки на глобално ниво. Постојниот Генерален секретар на СЦО, господинот Кунио Микурија, беше реизбран за уште еден мандат.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА

Континуитет во соработка со Царината на Франција

На 27 јуни 2013 година се оствари средба помеѓу претставници на Царинската управа на Република Македонија и Царинското аташе на Франција, при што беше иницирано воспоставување на соработка за електронска размена на податоци пред заминување и пред пристигнување на патници на аеродром, а со цел вршење поефективни царински контроли базирани на анализа на ризик.

Меѓуинституционална соработка

Царинската управа и А.Д. МЕПСО потпишаа меморандум за меѓусебно разбирање и соработка

Во април 2013 година Царинската управа на Република Македонија и А.Д. МЕПСО потпишаа Меморандум за меѓусебно разбирање и соработка. Со овој Меморандум се уредува координацијата и процедурите за размена на информации за пренос на електрична енергија низ високонапонската мрежа, управување со електроенергетскиот систем на Република Македонија и спроведувањето на мерките за царински надзор, царинска контрола и царинењето на електрична енергија.

Царинската управа-прва државна институција со сертификат за функционалност на информациски систем

На 22 мај 2013 година, министерот за Информатичко општество и администрација Иво Ивановски на директорот на Царинската управа Ванчо Каргов официјално му го врати Сертификатот за функционалност на царинскиот информациски систем МАКЦИС, наменет за обработка на царински декларации. МИОА го издава овој сертификат за информациските системи кои ги користат државните органи при комуникација и размена на податоци и документи по електронски пат, а согласно Законот за електронско управување. Царинската управа е првата државна институција во Република Македонија која доби ваков сертификат.

